

REZULTATI JAVNOG SAVJETOVANJA

Prijedlog Izmjena i dopuna Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu

(javno savjetovanje provedeno od 8. ožujka do 14. ožujka 2023.)

Korištene kratice:

HERA - Hrvatska energetska regulatorna agencija

Metodologija - Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu („Narodne novine“, broj 108/20 i 20/22)

OuOJU - opskrbljivač u obvezi javne usluge

TTF - nizozemsko plinsko tržište *Title Transfer Facility*

NN – Narodne novine

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
Načelne primjedbe	Termoplin d.d.	<p>Predloženo rješenje nove Metodologije doprinosi uravnoteženom tržištu i tržišnoj konkurenciji, ali se donosi za vrijeme trajanja jedinstvenog regulacijskog razdoblja 1.4.2021.-30.9.2024. godine za koje je već proveden postupak javnog natječaja te sklopljeni dugoročni ugovori.</p> <p>Obzirom da je u ovom trenutku na snazi i Uredba o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije, a na koju se oslanja nova Metodologija, smatramo nužnim urediti slijedeće segmente:</p> <p>Pojedini opskrbljivači u obvezi javne usluge, po sili kriznog propisa, danas moraju raskinuti/staviti van snage trajno/privremeno postojeće ugovore nabave plina, naravno ukoliko njihovi postojeći opskrbljivači/trgovci plinom neće prihvatiti isporuku plina po znatno izmijenjenim uvjetima, i po fiksnoj cijeni od 41 EUR/MWh. Za slučaj nastupa takvih okolnosti potrebno je propisati procedure na koji način će se postojećim opskrbljivačima u obvezi javne usluge sa raskinutim ugovorima osigurati potrebne količine plina po fiksnoj cijeni plina od 41 EUR/MWh.</p> <p>Postojeća Uredba odnosi se na razdoblje do 31.3.2024. godine, a trenutno regulacijsko razdoblje opskrbe u obvezi javne usluge traje do 30.9.2024. godine. Dakle, otvara se novo pitanje?</p> <p>Da li će se od 1.4.2024. godine ponovno primijeniti trošak nabave plina na bazi Metodologije? Da li će tada OUOJU imati osigurane količine jer danas možda raskidaju ugovor, te da li će uopće moći po uvjetima s kojima su pobijedili na natječaju 2020. godine pronaći trgovca/opskrbljivača plinom na veleprodajnoj razini?</p> <p>Prema tekstu postojeće Uredbe cijena plina od 41 EUR/MWh utvrđena je na bazi troška nabave plina iz postojeće Metodologije, i ona je bila važeća u jednom trenutku, za jedno određeno razdoblje (1.4.2022.-31.3.2023.). Trošak nabave plina mijenja se svaku godinu, 1. travnja. Za daljnju primjenu troška nabave od 41</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci. Dakle, Metodologijom se regulira odnos između OuOJU-a i krajnjih kupaca, dok je ugovaranje nabave plina predmet pregovora i tržišnih odnosa između OuOJU-a i opskrbljivača/trgovaca plinom. Također, niti provedeni postupak za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge na koji se poziva podnositelj prijedloga ne definira ugovorne uvjete između navedenih subjekata.</p> <p>Ističemo da je od 1. travnja 2023. na snazi nova Uredba o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 31/2023), koja propisuje primjenu cijene nabave plina iz Metodologije u razdoblju od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2024. Trošak nabave plina u skladu s ovim Izmjenama i dopunama Metodologije bit će određen novom odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, a do stupanja na snagu nove odluke u primjeni je, u skladu s člankom 21. Metodologije, trošak nabave plina određen važećom Odlukom (NN 108/22).</p> <p>Također napominjemo da je donesenom Uredbom o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 31/2023), propisano da je INA-Industrija nafte d.d. dužna cjelokupni proizvedeni plin prodavati Hrvatskoj elektroprivredi d.d. (dalje: HEP d.d.), a HEP d.d. tim plinom raspolaže, između ostalog i za javnu uslugu za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo te da će Vlada Republike Hrvatske odluku o raspodjeli kapaciteta plina donijeti do 30. travnja 2023. Do donošenja nove Odluke, ostaje na snazi Odluka o cijeni i raspodjeli kapaciteta prirodnog plina kojeg je Hrvatska elektroprivreda d.d. preuzela od proizvođača prirodnog plina (NN 122/22.).</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>EUR/MWh nužne su izmjene i dopune predmetne Uredbe, a sa kojima u ovom trenutku nismo upoznati.</p> <p>Primjena nove Metodologije za sobom neizbježno povlači i privremeni/trajan raskid postojećih dugogodišnjih ugovora kod pojedinih opskrbljivača u obvezi javne usluge. Pripadajući ugovori su dostavljeni na uvid Regulatoru koji je u cijelosti upoznat sa sadržajem istih.</p> <p>Obzirom da se novom Metodologijom u bitnome mijenjaju odredbe propisa na kojem se temelje takvi ugovori, smatramo nužnim utvrditi daljnje korake i na strani opskrbljivača u obvezi javne usluge, ali i na strani njihovih opskrbljivača, trgovaca plinom.</p>	<p>Izmjenama i dopunama Metodologije regulacijska godina 2023./2024. dijeli se na dvije regulacijske godine u trajanju od 12 i od 6 mjeseci, čime se skraćuje razdoblje za koje se donosi odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno omogućava se utvrđivanje troška nabave plina kao komponente krajnje cijene plina zasebno za svako od navedenih razdoblja. Takvim pristupom krajnja cijena opskrbe plinom za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo bit će odraz aktualnog stanja na tržištu, što konkretno za regulacijsku godinu 2023./2024. znači opskrbu plinom krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama, a kako i propisuje europska plinska direktiva¹.</p> <p>Za regulacijsku godinu 2024., primjenom istog pristupa, Izmjenama i dopunama Metodologije propisano je određivanje troška nabave plina, i to primjenom formule koja će odražavati cijene terminskih ugovora na TTF tržištu koje će biti aktualne neposredno prije donošenja odluke o krajnjoj cijeni opskrbe plinom za regulacijsku godinu 2024.</p> <p>HERA je tijekom donošenja Izmjena i dopuna Metodologije i tijekom provođenja javne rasprave o prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije uzela u obzir uloge i djelovanje svih sudionika u lancu opskrbe plinom i na samom tržištu plina, a što uključuje krajnje kupce iz kategorije kućanstvo, opskrbljivače u obvezi javne usluge i trgovce ili opskrbljivače plinom.</p> <p>Detaljno je razmotrena sveobuhvatnost predloženih izmjena odredbi Metodologije imajući u vidu već uspostavljene odnose između tržišnih sudionika, a istovremeno ne podcjenjujući utjecaj poremećaja na tržištu energije, odnosno utjecaj nestabilnih i neuobičajeno visokih cijena plina i mogućih posljedica na položaj krajnjih kupaca kategorije kućanstvo kao najosjetljivije skupine od svih sudionika na tržištu, ako se odredbe Metodologije ne izmijene.</p>
Načelne primjedbe	GEOPLIN d.o.o.	<p>Nezakonito trajanje javne rasprave</p> <p>Prilikom objave obavijesti o provođenju savjetovanja glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu objavljenim na internetskim stranicama Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje u tekstu: „Agencija“) dana 8. ožujka 2023. godine (dalje u tekstu: „Prijedlog izmjena i dopuna Metodologije“) Agencija je pozvala energetske subjekte te zainteresiranu i stručnu javnost da dostave svoje primjedbe, mišljenja ili očitovanja uz naznaku da će se javna rasprava glede navedenog Prijedloga održati od 8. ožujka do 14. ožujka 2023. godine.</p>	<p>Prihvaćeno:</p> <p>Uzimajući u obzir navedenu primjedbu, HERA je provođenje predmetnog javnog savjetovanja, osim u razdoblju od 8. do 14. ožujka 2023., provela i u razdoblju od 17. do 26. ožujka 2023., što je u skladu s člankom 94. stavkom 5. Zakona o tržištu plina (NN 18/18 i 23/20), kao posebnim zakonom s područja energetike, kojim je propisano da je u postupku donošenja metodologija iz članka 94. stavaka 1. do 3. Zakona o tržištu plina HERA dužna osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.</p>

¹ Obvezna mjera zaštite krajnjih kupaca kategorije kućanstvo, u skladu s [Direktivom 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ.](#) je i pravo kupaca na opskrbu plinom po razumnim cijenama.

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Ističemo da provođenje javne rasprave u predviđenom trajanju od svega sedam (7) dana nije u skladu s primjenjivom zakonskom regulativom, a sve kako slijedi.</p> <p>Prije svega, odredbom članka 94. stavka 1. podtočke 5. Zakona o tržištu plina (Narodne novine br. 18/18, 23/20, dalje: „<i>Zakon o tržištu plina</i>“) propisano je da Agencija donosi metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu. Odredbom stavka 5. istog članka Zakona o tržištu plina propisano je: „<i>U postupku donošenja metodologija iz stavaka 1. do 3. ovoga članka Agencija je dužna osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.</i>“</p> <p>Dakle, Zakonom o tržištu plina izrijekom je propisana obveza Agencije da u postupku donošenja Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu provede javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.</p> <p>U tom smislu, Agencija postupa protivno izričitoj odredbi Zakona o tržištu plina te nezakonito i neopravdano skraćuje vremensko trajanje javne rasprave glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije.</p> <p>Isto tako, ističemo da se predmetni postupak savjetovanja glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije provodi u suprotnosti i sa Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine br. 25/2013, 85/2015, 69/2022, dalje u tekstu: „<i>Zakon o pravu na pristup informacijama</i>“) i Smjernicama za provedbu članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama – Savjetovanja s javnošću, od 21. prosinca 2016. godine donesenim od strane Povjerenika za informiranje² kao ovlaštenog tijela za nadzor provjere i primjene Zakona o pravu na pristup informacijama (dalje u tekstu: „<i>Smjernice</i>“) ³.</p> <p>Naime, odredbom članka 11. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je:</p> <p>„<i>Tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba.</i>“</p> <p>Shodno tome, nije sporno da je Agencija, kao pravna osoba s javnim ovlastima⁴, prilikom donošenja Metodologije koja predstavlja opći akt kojim se nedvojbeno utječe na pravne interese građana i pravnih osoba, osim sukladno odredbama Zakona o tržištu plina, dužna postupati te provesti postupak savjetovanja s javnošću i u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.</p> <p>U tom smislu, odredbom članka 11. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je:</p>	

² <https://pristupinfo.hr/>

³ <https://www.pristupinfo.hr/wp-content/uploads/2018/10/PI-Smjernice-za-savjetovanja-s-javno%c5%a1%c4%87u-%c4%8dl.-11-ZPPI.pdf?x57830>

⁴ Članak 7. stavak 1. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti: „*Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: Agencija) je samostalna, neovisna pravna osoba s javnim ovlastima za regulaciju energetske djelatnosti.*“

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>“Tijela javne vlasti iz stavka 1. ovoga članka dužna su provesti savjetovanje s javnošću u pravilu u trajanju od 30 dana, osim u slučajevima kad se savjetovanje provodi sukladno propisu kojim se uređuje postupak procjene učinaka propisa.”</p> <p>Također, Smjernicama je u pogledu trajanja savjetovanja propisano (stranice 5-6): "Savjetovanje s javnošću, onako kako je to propisano Zakonom o pravu na pristup informacija, traje u pravilu 30 dana. Savjetovanje može trajati kraće samo onda kad su nastupili izvanredni uvjeti radi kojih nije moguće provesti savjetovanje u zakonskom roku i u tom slučaju je razloge za skraćeno trajanje savjetovanja nužno jasno obrazložiti u obrazloženju uz dokument koji se stavlja na savjetovanje. Izvanredne okolnosti mogu biti primjerice potreba ispunjavanja uvjeta za korištenje EU fondova ili drugih obveza po međunarodnim ugovorima, elementarna nepogoda ili neki drugi opravdani razlog. Puko kašnjenje u izradi nacрта ne može se smatrati opravdanim razlogom za skraćivanje vremena trajanja savjetovanja. Drugim riječima, skraćeno trajanje savjetovanja nije prihvatljivo ako se ono događa uslijed nekvalitetnog planiranja rada u tijelu. Također je važno razlučiti da rok od 15 dana koji se spominje u Kodeksu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, nije više mjerodavan, s obzirom da je zakonom utvrđen rok od 30 dana."</p> <p>U skladu s navedenim, Agencija je ovlaštena skratiti vrijeme trajanja javne rasprave isključivo u slučaju kad su nastupili izvanredni uvjeti zbog kojih se ista ne može provesti u zakonskom roku, ali je u tom slučaju te izvanredne uvjete i razloge za skraćeno trajanje dužna jasno obrazložiti uz dokument koji se stavlja u javnu raspravu.</p> <p>Međutim, Agencija provođenje javne rasprave u skraćenom trajanju od sedam (7) dana nije ni na koji način obrazložila. U popratnom dokumentu objavljenom uz Prijedlog izmjena i dopuna Metodologije, kao i u svojoj obavijesti objavljenoj na internetskoj stranici, Agencija isključivo navodi da savjetovanje sa zainteresiranom javnošću traje od 8. ožujka do 14. ožujka 2023. godine, bez navođenja razloga takvog postupanja.</p> <p>Slijedom navedenog, evidentno je da Agencija provođenjem javne rasprave u pogledu Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije u trajanju od sedam (7) dana postupa protivno ne samo izričitoj odredbi Zakona o tržištu plina, već i protivno jasnim i nedvosmislenim odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama i Smjernicama koje je Agencija dužna izravno primjenjivati.</p>	
Načelne primjedbe	GEOPLIN d.o.o.	<p>Nepostojanje Plana savjetovanja s javnošću</p> <p>Dodatno, ukazujemo na činjenicu da je odredbama članaka 11. stavaka 5. i 6. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano:</p> <p><u>„Tijela javne vlasti dužna su donijeti i na svojoj internetskoj stranici objaviti plan savjetovanja s javnošću za kalendarsku godinu najkasnije do isteka prethodne</u></p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA predložene Izmjene i dopune Metodologije nije mogla prethodno predvidjeti niti planirati, uzimajući u obzir poremećaje na tržištu energije te izvanredne mjere Vlade Republike Hrvatske u pogledu otklanjanja poremećaja na tržištu energije, a koje su na snazi. Naime, ovdje je bila riječ o neplaniranoj normativnoj aktivnosti donositelja akta koja nije ni mogla biti predviđena Planom savjetovanja, a u prilog ovakvom postupku HERA-e ide i Odluka</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>kalendarske godine. O izmjenama plana savjetovanja tijelo javne vlasti dužno je istim putem izvijestiti javnost.</p> <p>Plan savjetovanja s javnošću sadrži naziv propisa, općeg akta ili dokumenta za koji se provodi savjetovanje, očekivano vrijeme njegova donošenja ili usvajanja, okvirno vrijeme provedbe internetskog savjetovanja te druge predviđene načine na koje se namjerava provesti savjetovanje, kao što su javne rasprave, distribucija nacрта propisa zainteresiranoj javnosti elektroničkom poštom, sudjelovanje u radnim skupinama i drugo.“</p> <p>Također, Smjernicama je u pogledu plana savjetovanja s javnošću predviđeno:</p> <p>„U svrhu kvalitetnog planiranja rada tijela javne vlasti i informiranja javnosti koja se želi uključiti priložima u postupku donošenja akata, nužno je da tijelo javne vlasti do kraja kalendarske godine objavi plan savjetovanja s javnošću za iduću godinu. U Planu savjetovanja navodi se naziv akata koje tijelo planira donijeti u sljedećoj godini, očekivani kvartal ili mjesec provedbe savjetovanja s javnošću, kao i očekivani kvartal iii mjesec usvajanja. Plan savjetovanja mora sadržavati i informaciju o tome na koje se sve druge načine i u kojem razdoblju eventualno planira provedba savjetovanja s javnošću (npr. javna rasprava, slanje elektroničkom poštom). U slučaju da se neki segment plana mijenja, novi, ažurirani plan možete u svakom trenutku objaviti na internetskoj stranici, sukladno Zakonu. Preporuka je da se Plan savjetovanja objavi na internetskoj stranici na način koji je prilagođen korisniku (pravilo tri klika) i po mogućnosti, u dijelu internetske stranice posvećenom savjetovanjima s javnošću iii pristupu informacijama.“</p> <p>Međutim, uvidom u internetsku stranicu Agencije⁵ vidljivo je da Agencija za 2023. godinu nije uopće objavila Plan savjetovanja s javnošću u kojem bi se predvidjela javna rasprava glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije, a čime bi zainteresirana javnost pravovremeno o istome bila obaviještena. Štoviše, na internetskoj stranici Agencije vidljivo je da Agencija niti za jednu od prethodnih godina nije donijela Plan savjetovanja s javnošću iako je to njena obveza sukladno odredbi članka 11. stavka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama.</p>	<p>Ustavnog suda broj U-II/3334/2019 u kojoj se razmatra primjena odredbi u vezi s Planom savjetovanja.</p>
<p>Načelne primjedbe</p>	<p>GEOPLIN d.o.o.</p>	<p>Objava primjedbi, mišljenja i očitovanja zainteresirane javnosti</p> <p>Također, opreza radi, ukazujemo i na odredbu članka 11. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama sukladno kojoj je Agencija, po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga, dužna izraditi i na svojoj internetskoj stranici objaviti izvješće o savjetovanju s javnošću koje sadrži zaprimljene prijedloge i primjedbe te očitovanja s razlozima za neprihvatanje pojedinih prijedloga i primjedbi.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>O Prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije provedeno je javno savjetovanje u razdoblju od 8. do 14. ožujka 2023. te od 17. do 26. ožujka 2023. o čemu je javnost pravovremeno obaviještena nakon utvrđivanja Prijedloga Izmjena i dopuna Metodologije te je zainteresirana javnost bila pozvana na sudjelovanje u javnoj raspravi objavom poziva na mrežnim stranicama HERA-e na poveznici https://www.hera.hr/hr/html/savjetovanje-2023-04.html.</p>

⁵ <https://www.hera.hr/hr/html/savjetovanja.html>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Međutim, uzimajući u obzir činjenicu da je očita namjera Agencija usvojiti konačan tekst Metodologije te donijeti Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za naredno razdoblje u skladu s odredbom članka 6. stavka 2. trenutno važeće Metodologije, dakle najkasnije do 21. ožujka 2023. godine, postavlja se pitanje na koji način će Agencija valjano razmotriti i očitovati se na sve primjedbe, mišljenja i očitovanja zainteresirane javnosti te o istome sastaviti izvješće u roku od svega nekoliko dana nakon završetka ovog skraćenog savjetovanja.</p> <p>Navedeno jasno ukazuje na činjenicu da Agencija sporno savjetovanje provodi isključivo pro forme, bez prave namjere da omogući zainteresiranoj javnosti sudjelovanje u donošenju izmjena i dopuna Metodologije, a što je protivno svim naprijed navedenim propisima kao i općim načelima savjetovanja propisanim Kodeksom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine br. 140/2009) i to načelu sudjelovanja, načelu povjerenja, načelu otvorenosti i odgovornosti te načelu djelotvornosti.</p>	<p>HERA je sve pristigle primjedbe i komentare detaljno analizirala i razmotrila prije donošenja Izmjena i dopuna Metodologije, a sve kako bi iste, u skladu s mogućnostima koje joj zakonski i regulatorni okvir dozvoljava, pokušala do najviše mjere uvažiti i provesti kroz Izmjene i dopune Metodologije.</p> <p>Isti ćemo, da se pri analizi i razmatranju zaprimljenih primjedbi i mišljenja svakako nije umanjila važnost i ozbiljnost istih, budući da su se prijedlozi, za koje je to bilo opravdano, i prihvatili, ako su isti bili u skladu s ovlastima i u nadležnosti HERA-e, kao i u skladu s vrstom akta koji je bio predmet javne rasprave.</p> <p>Po završetku savjetovanja, HERA je pristupila izradi ovoga dokumenta (Rezultati javnog savjetovanja) u kojemu su prikazane primjedbe, komentari i prijedlozi, kao i njihov status (obrazloženo, prihvaćeno, nije prihvaćeno, djelomično prihvaćeno) te se isti objavljuje na mrežnim stranicama HERA-e.</p>
Načelne primjedbe	GEOPLIN d.o.o.	<p>Načelne materijalne primjedbe</p> <p>Prije svega, ističemo da predložene izmjene i dopune Metodologije, suprotno odredbi članka 4. trenutno važeće Metodologije koja propisuje njene ciljeve, ruše preduvjete za optimalno funkcioniranje tržišta plina i ne stvaraju stabilne i predvidive uvjete poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge kao i njihovih dobavljača te u potpunosti onemogućuju tržišno formiranje krajnje cijene opskrbe plinom.</p> <p>Naime, predložene izmjene i dopune Metodologije usmjerene su isključivo na (eventualnu) zaštitu krajnjih kupaca bez da na bilo koji način provodi svoju obvezu zaštite opskrbljivača u obvezi javne usluge i njihovih dobavljača kao sudionika na plinskom tržištu Republike Hrvatske koje su poremećaji na plinskom tržištu upravo najviše disproportionalno pogodili.</p> <p>Budući da trošak nabave plina predstavlja veleprodajnu komponentu u strukturi krajnje cijene, svaka promjena formule za formiranje takve cijene utječe izravno na sve aktivne dionike tržišta opskrbe plinom u obvezi javne usluge.</p> <p>Predloženom promjenom formule za izračun nabavne cijene plina opskrbljivači u obvezi javne usluge kao i njihovi dobavljači neopravdano bi se dodatno opteretili i to do razine nemogućnosti rada, a posljedično i potpunog istiskivanja s tržišta Republike Hrvatske.</p> <p>Nesporna je činjenica da opskrbljivači plinom ni na koji način nisu bili obaviješteni o promjeni Metodologije. Štoviše, društvo GEOPLIN d.o.o. je svojim dopisima od dana 29. studenog 2022. godine te 9. siječnja 2023. godine upućenih Agenciji i Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja upozoravao na potencijalnu opasnost</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA je prema članku 16. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12 i 68/18), u provođenju sustava regulacije energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge dužna primjenjivati mjere za zaštitu prava krajnjih kupaca u skladu s posebnim zakonima.</p> <p>Glavni ciljevi Metodologije su, među ostalim, stvaranje preduvjeta za optimalno funkcioniranje tržišta plina, uz osiguranje zaštite krajnjih kupaca.</p> <p>Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci. Dakle, Metodologijom se regulira odnos između OuOJU-a i krajnjih kupaca, dok je ugovaranje nabave plina predmet pregovora i tržišnih odnosa između OuOJU-a i opskrbljivača/trgovaca plinom.</p> <p>Budući da su prisutni poremećaji na tržištu energije koji se nisu mogli predvidjeti niti otkloniti, a uslijed kojih je i Vlada RH donijela Uredbu sa svrhom ublažavanja tih poremećaja, odnosno njihovog utjecaja na sudionike na tržištu, HERA je također pristupila izmjeni Metodologije, kako bi prema zakonskim i metodološkim odredbama osigurala zaštitu krajnjih kupaca i omogućila optimalno funkcioniranje tržišta plina u postojećim tržišnim okolnostima.</p> <p>Naime, zbog zabilježenih visokih cijena terminkih ugovora na TTF tržištu u razdoblju koje je prethodno određeno kao relevantno za određivanje troška nabave plina, način određivanja troška nabave plina ne bi odražavao aktualne</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>od velikih teškoća koje bi mogle zadesiti opskrbljivače u slučaju bilo kakve promjene Metodologije. U okviru sastanaka vođenih između Udruženja opskrbljivača i distributera plinom s jedne strane te Agencije i Ministarstva s druge strane, u više je navrata dobiven odgovor kako se promjeni Metodologije neće pristupiti, a čak i u slučaju da se istoj pristupi, opskrbljivačima će se osigurati kompenzacija kako se njihov položaj ne bi (dodatno) pogoršao.</p> <p>Unatoč navedenom, Agencija pristupa promjenama Metodologije bez da na bilo koji način pokuša zaštititi opskrbljivače u obvezi javne usluge (i njihove dobavljače), a posljedice čega će za njih biti nepopravljive.</p> <p>Također, osim što do predloženih izmjena i dopuna Metodologije dolazi bez ikakve najave od strane Agencije, opskrbljivačima se ne pomaže čak ni na način da im se ostavlja određeno vremensko razdoblje kako bi barem pokušali uskladiti svoje poslovanje novonastaloj situaciji iako su čitavo svoje poslovanje organizirali i dugoročno planirali sukladno trenutno važećoj Metodologiji.</p> <p>Ujedno, čak i u slučaju kada bi se predložene promjene Metodologije mogle smatrati opravdanima (a ne mogu), promjene Metodologije predložene su značajno prekasno. Naime, do promjena dolazi nakon što su sve količine plina za kupce iz kategorije kućanstvo već nabavljene. Upravo je društvo GEOPLIN d.o.o., kao odgovoran i pouzdan prodavatelj plina za sve svoje kupce koji su opskrbljivači u obvezi javne usluge (Termoplina d.d., Plin Konjščina d.o.o. i Zagorski Metalac d.o.o.) ugovorio određene količine plina, osigurao ih i stavio ih na raspolaganje svojim kupcima primjenjujući važeće Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom.</p> <p>Upravo iz uvida u sliku br. 2 naznačenu u popratnom dokumentu uz Prijedlog izmjena i dopuna Metodologije koja prikazuje ekstreme na europskom tržištu prirodnog plina jasno proizlazi činjenica da je Agencija imala dovoljno vremena za donošenje odluke o izmjenama i dopunama Metodologije, mnogo ranije prije završetka razdoblja za nabavu plina sukladno odredbama trenutne Metodologije.</p> <p>Štoviše, činjenica da se izmjene i dopune Metodologije vrše nakon proteka razdoblja za izračun troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023/2024. (od 1. travnja 2022. godine do 28. veljače 2023. godine) predstavlja daljnju nezakonitost predloženih promjena budući da iste predstavljaju retroaktivan zahvat u tržišnu cijenu izračunatu sukladno važećoj Metodologiji. Iz tog razloga, budući da je propisano razdoblje za formiranje cijene za isporuku plina u obvezi javne usluge za regulacijsku godinu koja traje od 1. travnja 2023. do 30. rujna 2024. godine već prošlo te je cijena formirana, društvo Geoplina d.o.o. strogo se protivi te striktno odbija sve promjene Metodologije predložene od strane Agencije za sve vezane isporuke plina.</p>	<p>cijene terminskih ugovora na TTF tržištu i na temelju istoga krajnja cijena za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo od 1. travnja 2023. bi značajno porasla.</p> <p>O Prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije provedeno je javno savjetovanje u razdoblju od 8. do 14. ožujka 2023. te od 17. do 26. ožujka 2023., o čemu je javnost pravovremeno obaviještena nakon utvrđivanja Prijedloga Izmjena i dopuna Metodologije te je zainteresirana javnost pozvana na sudjelovanje u javnoj raspravi objavom poziva na mrežnim stranicama HERA-e na poveznici https://www.hera.hr/hr/html/savjetovanje-2023-04.html.</p> <p>HERA je tijekom donošenja Izmjena i dopuna Metodologije i tijekom provođenja javne rasprave o Prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije uzela u obzir uloge i djelovanje svih sudionika u lancu opskrbe plinom i na samom tržištu plina, a što uključuje krajnje kupce kućanstvo, opskrbljivače u obvezi javne usluge i trgovce ili opskrbljivače plinom.</p> <p>Sagledala je sveobuhvatnost predloženih izmjena odredbi Metodologije, pritom imajući u vidu već uspostavljene odnose između tržišnih sudionika, a istovremeno ne podcjenjujući utjecaj poremećaja na tržištu energije, odnosno utjecaj nestabilnih i neuobičajeno visokih cijena plina i mogućih posljedica na položaj krajnjih kupaca kategorije kućanstvo kao najosjetljivije skupine od svih sudionika na tržištu, ako se odredbe Metodologije ne izmijene.</p> <p>Budući da je razdoblje trgovanja proizvodima na TTF tržištu, koji su bili prethodno predviđeni Metodologijom kao relevantni za utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024., završilo s danom 28. veljače 2023., HERA je tek po isteku navedenog razdoblja bila u mogućnosti sa sigurnošću utvrditi novi trošak nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024., a koji bi iznosio 105,6 EUR/MWh.</p> <p>S obzirom na to da HERA ima dužnost i obvezu provoditi mjere za zaštitu krajnjih kupaca, a imajući u vidu da bi primjena navedenog troška nabave plina u iznosu od 105,6 EUR/MWh kao komponente krajnje cijene plina za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo predstavljalo značajno povećanje krajnje cijene plina, a istovremeno ne zanemarujući zabilježeno značajno smanjenje cijena plina na europskim tržištima i cijena terminskih ugovora na TTF tržištu od početka prosinca 2022. do danas, HERA je odlučila izmijeniti odredbe Metodologije na način da odražavaju aktualno stanje cijena plina na tržištu te omogućavaju opskrbu plinom krajnjim kupcima iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Važno je za istaknuti i činjenicu da se promjenama Metodologije nije pristupalo te su formule za izračun nabavne cijene plina ostali netaknuti u razdoblju kada je cijena plina rasla. Pozivanje na smanjenje cijena plina u razdoblju od prosinca 2022. godine do danas predstavlja kontradikciju svih tržišnih postulata i normi, a sve uzimajući u obzir da je prodaja plina već izvršena prema ugovorenim cijenama i po tržišnim uvjetima predviđenim trenutno važećom Metodologijom.</p> <p>Slijedom svega navedenog, prijedlog je društva GEOPLIN d.o.o. da se izmjenama i dopunama Metodologije pristupa isključivo pod uvjetom da se u tekstu Metodologije izriječno predvidi okolnost da će se opskrbljivačima plinom u obvezi javne usluge (a posredno i njihovim dobavljačima) osigurati kompenzacija razlike između troška nabave plina izračunatog sukladno predloženim izmjenama i dopunama Metodologije i troška nabave plina izračunatog sukladno odredbama trenutno važeće Metodologije.</p> <p>U suprotnom, opskrbljivači plinom u obvezi javne usluge kao i njihovi dobavljači bit će dovedeni u bezizlaznu situaciju koja će u potpunosti onemogućiti njihov opstanak na tržištu Republike Hrvatske. Poduzimanje ovakvih mjera kojima se opskrbljivači direktno istiskuju s tržišta nije zabilježeno niti u jednoj drugoj članici Europske unije, već je u istima formiranje cijene i dalje pretežito ostavljeno tržištu.</p> <p>Shodno tome, opskrbljivači će biti primorani, posredstvom nadležne Agencije za suradnju energetske regulatora (ACER), svoja prava i obeštećenje tražiti sudskim putem.</p>	<p>Primjena troška nabave plina u iznosu od 105,6 EUR/MWh, a koji je višestruko viši u odnosu na trenutne tržišne cijene sasvim sigurno bi poremetilo tržišne odnose i dovelo u pitanje mogućnost same isporuke plina krajnjim kupcima (kućanstvima) od strane opskrbljivača u obvezi javne usluge, a isto tako bi isporuka plina prema višestruko višim cijenama bila financijski neprihvatljiva većini krajnjih kupaca (kućanstava), koji uz takve uvijete ne bi mogli preuzimati plin, odnosno podmirivati troškove svoje potrošnje.</p> <p>Tržišna cijena na koju se referira podnositelj prijedloga je formirana ugovornim odnosom (odnosno rezultat je suglasnosti volja ugovornih strana) i nije predmet regulacije ovih Izmjena i dopuna Metodologije te se u tom kontekstu ne može govoriti o retroaktivnom zahvatu u cijene.</p> <p>HERA ističe da prijedlog podnositelja, iskazan kroz zaprimljene primjedbe, nije bilo moguće implementirati i prihvatiti s obzirom na to da nije predmet ove Metodologije te nije u nadležnosti HERA-e.</p>
Načelne primjedbe	Anonimno	<p>Načelne materijalne primjedbe</p> <p>Prije svega, ističemo da izmjene i dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (dalje u tekstu: „Metodologija“) predložene od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje u tekstu: „Agencija“), su suprotno odredbi članka 4. trenutno važeće Metodologije koja propisuje njene ciljeve, ruše preduvjete za optimalno funkcioniranje tržišta plina i ne stvaraju stabilne i predvidive uvjete poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge te u potpunosti onemogućuju tržišno formiranje krajnje cijene opskrbe plinom.</p> <p>Naime, predložene izmjene i dopune Metodologije usmjerene su isključivo na (eventualnu) zaštitu krajnjih kupaca bez da na bilo koji način provodi svoju obvezu</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA je prema članku 16. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12 i 68/18), u provođenju sustava regulacije energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge dužna primjenjivati mjere za zaštitu prava krajnjih kupaca u skladu s posebnim zakonima.</p> <p>Glavni ciljevi Metodologije su, među ostalim, stvaranje preduvjeta za optimalno funkcioniranje tržišta plina uz osiguranje zaštite krajnjih kupaca.</p> <p>Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci. Dakle, Metodologijom se regulira odnos između OuOJU-</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>zaštite opskrbljivača u obvezi javne usluge kao sudionika na plinskom tržištu Republike Hrvatske koje su poremećaji na plinskom tržištu upravo najviše disproporcionalno pogodili.</p> <p>Budući da trošak nabave plina predstavlja veleprodajnu komponentu u strukturi krajnje cijene, svaka promjena formule za formiranje takve cijene utječe izravno na sve aktivne dionike tržišta opskrbe plinom u obvezi javne usluge.</p> <p>Predloženom promjenom formule za izračun nabavne cijene plina opskrbljivači u obvezi javne usluge neopravdano bi se dodatno opteretili i to do razine nemogućnosti rada, a posljedično i potpunog istiskivanja s tržišta Republike Hrvatske.</p> <p>Nesporna je činjenica da opskrbljivači plinom ni na koji način nisu bili obaviješteni o promjeni Metodologije. U okviru sastanaka vođenih između Udruženja opskrbljivača i distributera plinom s jedne strane te Agencije i Ministarstva s druge strane, u više je navrata dobiven odgovor kako se promjeni Metodologije neće pristupiti, a čak i u slučaju da se istoj pristupi, opskrbljivačima će se osigurati kompenzacija kako se njihov položaj ne bi (dodatno) pogoršao.</p> <p>Unatoč navedenom, Agencija pristupa promjenama Metodologije bez da na bilo koji način pokuša zaštititi opskrbljivače u obvezi javne usluge, a posljedice čega će za nas biti nepopravljive.</p> <p>Također, osim što do predloženih izmjena i dopuna Metodologije dolazi bez ikakve najave od strane Agencije, opskrbljivačima se ne pomaže čak ni na način da im se ostavlja određeno vremensko razdoblje kako bi barem pokušali uskladiti svoje poslovanje novonastaloj situaciji iako su čitavo svoje poslovanje organizirali i dugoročno planirali sukladno trenutno važećoj Metodologiji.</p> <p>Ujedno, čak i u slučaju kada bi se predložene promjene Metodologije mogle smatrati opravdanim (a ne mogu), promjene Metodologije predložene su značajno prekasno. Naime, do promjena dolazi nakon što su sve količine plina za kupce iz kategorije kućanstvo već nabavljene primjenjujući važeću Metodologiju.</p> <p>Upravo iz uvida u sliku br. 2 naznačenu u popratnom dokumentu uz Prijedlog izmjena i dopuna Metodologije koja prikazuje ekstreme na europskom tržištu prirodnog plina jasno proizlazi činjenica da je Agencija imala dovoljno vremena za donošenje odluke o izmjenama i dopunama Metodologije, mnogo ranije prije završetka razdoblje za nabavu plina sukladno odredbama trenutne Metodologije.</p> <p>Štoviše, činjenica da se izmjene i dopune Metodologije vrše nakon proteka razdoblja za izračun troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023/2024. (od 1. travnja 2022. godine do 28. veljače 2023. godine) predstavlja daljnju nezakonitost</p>	<p>a i krajnjih kupaca, dok je ugovaranje nabave plina predmet pregovora i tržišnih odnosa između OuOJU-a i opskrbljivača/trgovaca plinom.</p> <p>Budući da su prisutni poremećaji na tržištu energije koji se nisu mogli predvidjeti niti otkloniti, a uslijed kojih je i Vlada RH donijela Uredbu sa svrhom ublažavanja tih poremećaja, odnosno njihovog utjecaja na sudionike na tržištu, HERA je također pristupila izmjeni odredbi Metodologije, kako bi prema zakonskim i metodološkim odredbama osigurala zaštitu krajnjih kupaca i osigurala optimalno funkcioniranje tržišta u trenutnim okolnostima.</p> <p>Prema već prethodno objašnjenom, zbog zabilježenih visokih cijena terminskih ugovora na TTF tržištu u razdoblju koje je prethodno određeno kao relevantno za određivanje troška nabave plina, način određivanja troška nabave plina ne bi odražavao aktualne cijene terminskih ugovora na TTF tržištu i na temelju istoga krajnja cijena za kućanstvo od 1. travnja 2023. bi značajno porasla.</p> <p>O Prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije provedeno je javno savjetovanje u razdoblju od 8. do 14. ožujka 2023. te od 17. do 26. ožujka 2023., o čemu je javnost pravovremeno obaviještena nakon utvrđivanja Prijedloga Izmjena i dopuna Metodologije te je zainteresirana javnost pozvana na sudjelovanje u javnoj raspravi objavom poziva na mrežnim stranicama HERA-e na poveznici https://www.hera.hr/hr/html/savjetovanje-2023-04.html.</p> <p>Budući da je razdoblje trgovanja proizvodima na TTF tržištu, koji su bili prethodno predviđeni Metodologijom kao relevantni za utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024., završilo s danom 28. veljače 2023., HERA je tek po isteku navedenog razdoblja bila u mogućnosti sa sigurnošću utvrditi novi trošak nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024., koji bi iznosio 105,6 EUR/MWh.</p> <p>S obzirom na to da HERA ima dužnost provoditi mjere za zaštitu krajnjih kupaca, a imajući u vidu da bi primjena navedenog troška nabave plina u iznosu od 105,6 EUR/MWh kao komponente krajnje cijene plina za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo predstavljala značajno povećanje krajnje cijene plina, a istovremeno ne zanemarujući zabilježeno značajno smanjenje cijena plina na europskim tržištima i cijena terminskih ugovora na TTF tržištu od početka prosinca 2022. do danas, HERA je odlučila izmijeniti odredbe Metodologije na način da odražavaju aktualno stanje cijena plina na tržištu te omogućavaju opskrbu plinom krajnjim kupcima iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama.</p> <p>Zbog izvanrednih i nepredvidivih poremećaja na tržištu energije te značajnog porasta cijena plina na europskim plinskim tržištima tijekom razdoblja trgovanja koje je Metodologijom prethodno određeno kao relevantno za izračun troška nabave plina kao komponente krajnje cijene plina, kako je već navedeno, proizlazio bi trošak nabave plina za razdoblje od 1. travnja 2023. do 30. rujna</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>predloženih promjena budući da iste predstavljaju retroaktivan zahvat u tržišnu cijenu izračunatu sukladno važećoj Metodologiji. Iz tog razloga, budući da je propisano razdoblje za formiranje cijene za isporuku plina u obvezi javne usluge za regulacijsku godinu koja traje od 1. travnja 2023. do 30. rujna 2024. godine već prošlo te je cijena formirana, društvo se strogo protivi te striktno odbija sve promjene Metodologije predložene od strane Agencije za sve vezane isporuke plina.</p> <p>Važno je za istaknuti i činjenicu da se promjenama Metodologije nije pristupalo te su formule za izračun nabavne cijene plina ostale netaknute u razdoblju kada je cijena plina rasla. Pozivanje na smanjenje cijena plina u razdoblju od prosinca 2022. godine do danas predstavlja kontradikciju svih tržišnih postulata i normi, a sve uzimajući u obzir da je kupoprodaja plina već izvršena prema ugovorenim cijenama i po tržišnim uvjetima predviđenim trenutno važećom Metodologijom.</p> <p>Slijedom svega navedenog, prijedlog je društva da se izmjenama i dopunama Metodologije pristupa isključivo pod uvjetom da se u tekstu Metodologije izrijekom predvidi okolnost da će se opskrbljivačima plinom u obvezi javne usluge osigurati kompenzacija razlike između troška nabave plina izračunatog sukladno predloženim izmjenama i dopunama Metodologije i troška nabave plina izračunatog sukladno odredbama trenutno važeće Metodologije.</p> <p>U suprotnom, opskrbljivači plinom u obvezi javne usluge bit će dovedeni u bezizlaznu situaciju koja će u potpunosti onemogućiti njihov opstanak na tržištu Republike Hrvatske. Poduzimanje ovakvih mjera kojima se opskrbljivači direktno istiskuju s tržišta nije zabilježeno niti u jednoj drugoj članici Europske unije, već je u istima formiranje cijene i dalje pretežito ostavljeno tržištu.</p> <p>Shodno tome, opskrbljivači će biti primorani, posredstvom nadležne Agencije za suradnju energetskih regulatora (ACER), svoja prava i obeštećenje tražiti sudskim putem.</p>	<p>2024. u iznosu od 105,6 EUR/MWh. Stoga je HERA pristupila izmjeni Metodologije po isteku razdoblja koje je bilo prethodno predviđeno Metodologijom.</p> <p>Isto tako, utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. u iznosu koji je više nego dvostruko veći u odnosu na trenutne tržišne cijene, izvjesno bi poremetilo tržišne odnose, s obzirom na to da bi se dovela u pitanje mogućnost isporuke plina krajnjim kupcima. Isporuka plina prema višestruko višim cijenama bila bi financijski neprihvatljiva većini krajnjih kupaca kategorije kućanstvo što bi potencijalno dovelo do toga da kućanstva ne bi koristila prirodni plin jer ne bi mogla podmirivati troškove svoje potrošnje i tražila bi jeftinija rješenja, tj. zamjenske energente za grijanje, a najizglednije bi došlo do prelaska velikog broja kućanstava s javne usluge opskrbe plinom na tržišnu uslugu opskrbe plinom, odnosno promjena opskrbljivača plinom.</p> <p>Sve navedeno upućuje na to da bi u slučaju donošenja odluke o krajnjoj cijeni plina, bez provedenih izmjena i dopuna Metodologije, opskrbljivači u obvezi javne usluge opskrbe plinom bili suočeni sa značajnim odljevom svojih kupaca te neizvjesnoću oko realizacije ugovorenih količina po postojećim ugovorima o nabavi plina, a čime bi, vrlo vjerojatno, bilo narušeno njihovo funkcioniranje na tržištu. Također, moglo bi doći do značajnih tehničkih poteškoća uslijed velikog broja istovremenih postupaka promjene opskrbljivača i nemogućnosti pravovremenog rješavanja zahtjeva krajnjih kupaca od strane opskrbljivača plinom. Stoga, Izmjene i dopune Metodologije, osim osiguranja zaštite krajnjih kupaca, imaju za cilj i stvaranje preduvjeta za optimalno funkcioniranje tržišta u postojećim tržišnim okolnostima.</p> <p>HERA ističe da prijedlog podnositelja, iskazan kroz zaprimljene primjedbe, nije bilo moguće implementirati i prihvatiti s obzirom na to da nije predmet ove Metodologije te nije u nadležnosti HERA-e.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
Načelne primjedbe	Anonimno	<p>Nezakonito trajanje javne rasprave</p> <p>Prilikom objave obavijesti o provođenju savjetovanja glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu objavljenim na internetskim stranicama Agencije dana 8. ožujka 2023. godine Agencija je pozvala energetske subjekte te zainteresiranu i stručnu javnost da dostave svoje primjedbe, mišljenja ili očitovanja uz naznaku da će se javna rasprava glede navedenog Prijedloga održati od 8. ožujka do 14. ožujka 2023. godine.</p> <p>Ističemo da provođenje javne rasprave u predviđenom trajanju od svega sedam (7) dana nije u skladu s primjenjivom zakonskom regulativom, a sve kako slijedi.</p> <p>Prije svega, odredbom članka 94. stavka 1. podtočke 5. Zakona o tržištu plina (Narodne novine br. 18/18, 23/20, dalje: „Zakon o tržištu plina“) propisano je da Agencija donosi metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu. Odredbom stavka 5. istog članka Zakona o tržištu plina propisano je: „U postupku donošenja metodologija iz stavaka 1. do 3. ovoga članka Agencija je dužna osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.“</p> <p>Dakle, Zakonom o tržištu plina izričkom je propisana obveza Agencije da u postupku donošenja Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu provede javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.</p> <p>U tom smislu, Agencija postupa protivno izričitoj odredbi Zakona o tržištu plina te nezakonito i neopravdano skraćuje vremensko trajanje javne rasprave glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije.</p> <p>Isto tako, ističemo da se predmetni postupak savjetovanja glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije provodi u suprotnosti i sa Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine br. 25/2013, 85/2015, 69/2022, dalje u tekstu: „Zakon o pravu na pristup informacijama“) i Smjernicama za provedbu članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama – Savjetovanja s javnošću, od 21. prosinca 2016. godine donesenim od strane Povjerenika za informiranje⁶ kao ovlaštenog tijela za nadzor provjere i primjene Zakona o pravu na pristup informacijama (dalje u tekstu: „Smjernice“)⁷.</p> <p>Naime, odredbom članka 11. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je:</p>	<p>Prihvaćeno:</p> <p>Uzimajući u obzir navedenu primjedbu, HERA je provođenje predmetnog javnog savjetovanja, osim u razdoblju od 8. do 14. ožujka 2023. provela dodatno i u razdoblju od 17. do 26. ožujka 2023., što je u skladu s člankom 94. stavkom 5. Zakona o tržištu plina (NN 18/18 i 23/20), kao posebnim zakonom s područja energetike, kojim je propisano da je u postupku donošenja metodologija iz članka 94. stavaka 1. do 3. Zakona o tržištu plina HERA dužna osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.</p>

⁶ <https://pristupinfo.hr/>

⁷ <https://www.pristupinfo.hr/wp-content/uploads/2018/10/PI-Smjernice-za-savjetovanja-s-javno%e5%a1%e4%87u-%e4%8dl.-11-ZPPI.pdf?x57830>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>„Tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba.“</p> <p>Shodno tome, nije sporno da je Agencija, kao pravna osoba s javnim ovlastima⁸, prilikom donošenja Metodologije koja predstavlja opći akt kojim se nedvojbeno utječe na pravne interese građana i pravnih osoba, osim sukladno odredbama Zakona o tržištu plina, dužna postupati te provesti postupak savjetovanja s javnošću i u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.</p> <p>U tom smislu, odredbom članka 11. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je:</p> <p>“Tijela javne vlasti iz stavka 1. ovoga članka dužna su provesti savjetovanje s javnošću u pravilu u trajanju od 30 dana, osim u slučajevima kad se savjetovanje provodi sukladno propisu kojim se uređuje postupak procjene učinaka propisa.”</p> <p>Također, Smjernicama je u pogledu trajanja savjetovanja propisano (stranice 5-6):</p> <p>"Savjetovanje s javnošću, onako kako je to propisano Zakonom o pravu na pristup informacija, traje u pravilu 30 dana. Savjetovanje može trajati kraće samo onda kad su nastupili izvanredni uvjeti radi kojih nije moguće provesti savjetovanje u zakonskom roku i u tom slučaju je razloge za skraćeno trajanje savjetovanja nužno jasno obrazložiti u obrazloženju uz dokument koji se stavlja na savjetovanje. Izvanredne okolnosti mogu biti primjerice potreba ispunjavanja uvjeta za korištenje EU fondova ili drugih obveza po međunarodnim ugovorima, elementarna nepogoda ili neki drugi opravdani razlog. Puko kašnjenje u izradi nacrtu ne može se smatrati opravdanim razlogom za skraćivanje vremena trajanja savjetovanja. Drugim riječima, skraćeno trajanje savjetovanja nije prihvatljivo ako se ono događa uslijed nekvalitetnog planiranja rada u tijelu. Također je važno razlučiti da rok od 15 dana koji se spominje u Kodeksu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, nije više mjerodavan, s obzirom da je zakonom utvrđen rok od 30 dana."</p> <p>U skladu s navedenim, Agencija je ovlaštena skratiti vrijeme trajanja javne rasprave isključivo u slučaju kad su nastupili izvanredni uvjeti zbog kojih se ista ne može provesti u zakonskom roku, ali je u tom slučaju te izvanredne uvjete i razloge za skraćeno trajanje dužna jasno obrazložiti uz dokument koji se stavlja u javnu raspravu.</p>	

⁸ Članak 7. stavak 1. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti: „Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: Agencija) je samostalna, neovisna **pravna osoba s javnim ovlastima** za regulaciju energetskih djelatnosti.“

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Međutim, Agencija provođenje javne rasprave u skraćenom trajanju od sedam (7) dana nije ni na koji način obrazložila. U popratnom dokumentu objavljenom uz Prijedlog izmjena i dopuna Metodologije, kao i u svojoj obavijesti objavljenoj na internetskoj stranici, Agencija isključivo navodi da savjetovanje sa zainteresiranom javnošću traje od 8. ožujka do 14. ožujka 2023. godine, bez navođenja razloga takvog postupanja.</p> <p>Slijedom navedenog, evidentno je da Agencija provođenjem javne rasprave u pogledu Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije u trajanju od sedam (7) dana postupajući protivno ne samo izričitoj odredbi Zakona o tržištu plina, već i protivno jasnim i nedvosmislenim odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama i Smjernicama koje je Agencija dužna izravno primjenjivati.</p>	
Načelne primjedbe	Anonimno	<p>Nepostojanje Plana savjetovanja s javnošću</p> <p>Dodatno, ukazujemo na činjenicu da je odredbama članaka 11. stavaka 5. i 6. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano:</p> <p>„Tijela javne vlasti dužna su donijeti i na svojoj internetskoj stranici objaviti plan savjetovanja s javnošću za kalendarsku godinu najkasnije do isteka prethodne kalendarske godine. O izmjenama plana savjetovanja tijelo javne vlasti dužno je istim putem izvijestiti javnost.</p> <p>Plan savjetovanja s javnošću sadrži naziv propisa, općeg akta ili dokumenta za koji se provodi savjetovanje, očekivano vrijeme njegova donošenja ili usvajanja, okvirno vrijeme provedbe internetskog savjetovanja te druge predviđene načine na koje se namjerava provesti savjetovanje, kao što su javne rasprave, distribucija nacрта propisa zainteresiranoj javnosti elektroničkom poštom, sudjelovanje u radnim skupinama i drugo.“</p> <p>Također, Smjernicama je u pogledu plana savjetovanja s javnošću predviđeno:</p> <p>„U svrhu kvalitetnog planiranja rada tijela javne vlasti i informiranja javnosti koja se želi uključiti priložima u postupku donošenja akata, nužno je da tijelo javne vlasti do kraja kalendarske godine objavi plan savjetovanja s javnošću za iduću godinu. U Planu savjetovanja navodi se naziv akata koje tijelo planira donijeti u sljedećoj godini, očekivani kvartal ili mjesec provedbe savjetovanja s javnošću, kao i očekivani kvartal iii mjesec usvajanja. Plan savjetovanja mora sadržavati i informaciju o tome na koje se sve druge načine i u kojem razdoblju eventualno planira provedba savjetovanja s javnošću (npr. javna rasprava, slanje elektroničkom poštom). U slučaju da se neki segment plana mijenja, novi, ažurirani plan možete u svakom trenutku objaviti na internetskoj stranici, sukladno Zakonu. Preporuka je da se Plan savjetovanja objavi na internetskoj stranici na način koji je prilagođen korisniku (pravilo tri klika) i po mogućnosti, u dijelu internetske stranice posvećenom savjetovanjima s javnošću iii pristupu informacijama.“</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA predložene Izmjene i dopune Metodologije nije niti mogla prethodno predvidjeti niti planirati, uzimajući u obzir da su na snazi izvanredne okolnosti i mjere Vlade Republike Hrvatske u pogledu otklanjanja poremećaja na tržištu energije. Naime, ovdje je bila riječ o neplaniranoj normativnoj aktivnosti donositelja akta koja nije ni mogla biti predviđena Planom savjetovanja, a u prilog ovakvom postupku HERA-e ide i Odluka Ustavnog suda broj U-II/3334/2019 u kojoj se razmatra primjena odredbi u vezi s Planom savjetovanja.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Međutim, uvidom u internetsku stranicu Agencije⁹ vidljivo je da Agencija za 2023. godinu nije uopće objavila Plan savjetovanja s javnošću u kojem bi se predvidjela javna rasprava glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije, a čime bi zainteresirana javnost pravovremeno o istome bila obaviještena. Štoviše, na internetskoj stranici Agencije vidljivo je da Agencija niti za jednu od prethodnih godina nije donijela Plan savjetovanja s javnošću iako je to njena obveza sukladno odredbi članka 11. stavka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama.</p>	
Načelne primjedbe	Anonimno	<p>Objava primjedbi, mišljenja i očitovanja zainteresirane javnosti</p> <p>Također, opreza radi, ukazujemo i na odredbu članka 11. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama sukladno kojoj je Agencija, po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga, dužna izraditi i na svojoj internetskoj stranici objaviti izvješće o savjetovanju s javnošću koje sadrži zaprimljene prijedloge i primjedbe te očitovanja s razlozima za neprihvatanje pojedinih prijedloga i primjedbi.</p> <p>Međutim, uzimajući u obzir činjenicu da je očita namjera Agencija usvojiti konačan tekst Metodologije te donijeti Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za naredno razdoblje u skladu s odredbom članka 6. stavka 2. trenutno važeće Metodologije, dakle najkasnije do 21. ožujka 2023. godine, postavlja se pitanje na koji način će Agencija valjano razmotriti i očitovati se na sve primjedbe, mišljenja i očitovanja zainteresirane javnosti te o istome sastaviti izvješće u roku od svega nekoliko dana nakon završetka ovog skraćenog savjetovanja.</p> <p>Navedeno jasno ukazuje na činjenicu da Agencija sporno savjetovanje provodi isključivo pro forme, bez prave namjere da omogući zainteresiranoj javnosti sudjelovanje u donošenju izmjena i dopuna Metodologije, a što je protivno svim naprijed navedenim propisima kao i općim načelima savjetovanja propisanim Kodeksom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine br. 140/2009) i to načelu sudjelovanja, načelu povjerenja, načelu otvorenosti i odgovornosti te načelu djelotvornosti.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>O Prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije provedeno je javno savjetovanje u razdoblju od 8. do 14. ožujka 2023. te dodatno od 17. do 26. ožujka 2023. o čemu je javnost pravovremeno obaviještena nakon utvrđivanja Prijedloga Izmjena i dopuna Metodologije te je zainteresirana javnost bila pozvana na sudjelovanje u javnoj raspravi objavom poziva na mrežnim stranicama HERA-e na poveznici https://www.hera.hr/hr/html/savjetovanje-2023-04.html.</p> <p>HERA je sve pristigle primjedbe i komentare razmotrila i detaljno analizirala prije donošenja Izmjena i dopuna Metodologije, a sve kako bi iste, u skladu s mogućnostima koje joj dopušta zakonski i regulatorni okvir, pokušala do najviše mjere uvažiti i provesti kroz Izmjene i dopune Metodologije.</p> <p>Ističemo, da se pri analizi i razmatranju zaprimljenih primjedbi i mišljenja svakako nije umanjila važnost i ozbiljnost istih, budući da su se prijedlozi, koje HERA smatra opravdanima, i prihvatili, ako su isti bili u skladu s ovlastima i u nadležnosti HERA-e, kao i u skladu s vrstom akta koji je bio predmet javne rasprave.</p> <p>Po završetku savjetovanja, HERA je pristupila izradi ovoga dokumenta (Rezultati javnog savjetovanja) u kojemu su prikazane primjedbe, komentari i prijedlozi, kao i njihov status (obrazloženo, prihvaćeno, nije prihvaćeno, djelomično prihvaćeno) te se isti objavljuje na mrežnim stranicama HERA-e.</p>

⁹ <https://www.hera.hr/hr/html/savjetovanja.html>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
Članak 1.	GEOPLIN d.o.o. i Anonimno	Nejasni su i neobrazloženi razlozi podjele inicijalne regulacijske godine 2023./2024. na dva razdoblja – regulacijsku godinu 2023./2024. koja počinje 1. travnja 2023., a završava 31. ožujka 2024. te regulacijske godine 2024. koja počinje 1. travnja 2024., a završava 30. rujna 2024.	<p>Obrazloženo:</p> <p>Izmjenama i dopunama Metodologije regulacijska godina 2023./2024. dijeli se na dvije regulacijske godine u trajanju od 12 i od 6 mjeseci, čime se skraćuje razdoblje za koje se donosi odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno omogućava se utvrđivanje troška nabave plina kao komponente krajnje cijene plina zasebno za svako od navedenih razdoblja.</p> <p>Takvim pristupom krajnja cijena opskrbe plinom za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo bit će odraz aktualnog stanja na tržištu, što konkretno za regulacijsku godinu 2023./2024. znači opskrbu plinom krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama.</p> <p>Za regulacijsku godinu 2024., primjenom istog pristupa, HERA je propisala određivanje troška nabave plina, i to primjenom formule koja će odražavati cijene terminskih ugovora na TTF tržištu aktualne neposredno prije donošenja odluke o krajnjoj cijeni opskrbe plinom za regulacijsku godinu 2024.</p>
Članak 2.	GEOPLIN d.o.o. i Anonimno	Vidi primjedbu uz članak 1.	
Članak 3.	GEOPLIN d.o.o. i Anonimno	<p>Sukladno navedenom članku trošak nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. vršio bi se prema aritmetičkoj sredini Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Summer 23“ i „TTF Price Assessment – Winter 23“, objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets“ tijekom razdoblja od sedam dana koje započinje danom stupanja na snagu.</p> <p>U pogledu navedenog, ističemo da razdoblje od sedam dana predstavlja vrlo kratko i vremenski nereprezentativno razdoblje koje je sušta suprotnost načinu izračuna troška nabave plina koji je trenutno na snazi i prema kojem su opskrbljivači godinama organizirali i planirali svoje poslovanje.</p> <p>Dakle, umjesto planiranog razdoblja od 1. travnja 2022. godine do 28. veljače 2023. godine koje obuhvaća ukupno 334 dana, odnosno punih 11 mjeseci koji ulaze u formulu za izračun troška nabave plina, prijedlog je Agencije da se navedeno razdoblje skрати na ukupno 7 dana.</p> <p>Navedeno potvrđuje neetično postupanje Agencije te predstavlja nezapamćeni presedan na tržištu plina europskih zemalja.</p>	<p>Djelomično prihvaćeno:</p> <p>Uzimajući u obzir da je HERA provela dodatno javno savjetovanje u razdoblju od 17. do 26. ožujka 2023., za razdoblje od 1. travnja 2023., a u skladu s člankom 21. Metodologije (NN 108/20 i NN 20/22), primjenjivat će se važeći iznosi tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom iz prethodnog razdoblja, a koji su za krajnje kupce kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom određeni važećom <i>Odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2022. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023.</i> (NN 108/22) te da će isti vrijediti do donošenja nove odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom koju će HERA donijeti po donošenju ovih Izmjena i dopuna Metodologije.</p> <p>U skladu s navedenim, HERA će za izračun troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. primijeniti formulu za izračun na način da se primijeni aritmetička sredina Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Q3, 23“ i „TTF Price Assessment – Winter 23“, objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets“ tijekom razdoblja od 15 dana koje započinje danom stupanja na snagu Izmjena i dopuna Metodologije, odnosno u razdoblju od 21. travnja do 5. svibnja 2023.</p> <p>Takvim pristupom krajnja cijena opskrbe plinom za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo će biti odraz aktualnog stanja na tržištu, što konkretno, za regulacijsku godinu 2023./2024., znači opskrbu plinom krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
Članak 4.	GEOPLIN d.o.o. i Anonimno	<p>Sukladno navedenom članku trošak nabave plina za novouvedenu regulacijsku godinu 2024. vršio bi se prema aritmetičkoj sredini Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Summer 24“ objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets” tijekom razdoblja od sedam dana koje započinje 1. ožujka 2024.</p> <p>Jednako kao i u primjedbi navedenoj uz članak 3., ističemo da razdoblje od sedam dana predstavlja vrlo kratko i vremenski nereprezentativno razdoblje tijekom koje se ne može uzeti u obzir za izračun relevantnog troška nabave plina. Međutim, u ovom slučaju situacija je još i štetnija budući da Agencija predlaže za izračun cijene uzeti cijenu koja nije trenutačna burzovna cijena te se ista bazira isključivo na pretpostavki da će u razdoblju od 1. ožujka 2024. godine cijena biti još povoljnija.</p> <p>Shodno tome, postavlja se pitanje što će se dogoditi ako cijena plina na relevantnom tržištu dana 1. ožujka 2024. ponovno bude nepovoljna, odnosno hoće li Agencija tada ponovno pristupiti izmjenama i dopunama Metodologije.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Za regulaciju godinu 2024. HERA je propisala način određivanja troška nabave plina istim pristupom kao i za regulacijsku godinu 2023./2024., primjenom formule koja će odražavati aktualne cijene terminskih ugovora na TTF tržištu koje će u trenutku donošenja odluke o krajnjoj cijeni opskrbe plinom za regulacijsku godinu 2024. biti aktualne neposredno prije početka regulacijske godine 2024.</p> <p>Takvim pristupom krajnja cijena opskrbe plinom za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo će biti odraz aktualnog stanja na tržištu, što konkretno, za razdoblje od 1. travnja do 30. rujna 2024., znači opskrbu plinom krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama.</p> <p>Djelomično prihvaćeno:</p> <p>Isto tako HERA je razdoblje trgovanja koje uzima kao relevantno za određivanje troška nabave plina, produžila s prvotno predviđenih 7 dana na 15 dana, a kako bi se obuhvatio dulji raspon cijena trgovanja, no istovremeno da isti odražava aktualno stanje na tržištu plina.</p>
Članak 5.	GEOPLIN d.o.o. i Anonimno	<p>Iz navedene odredbe ponovno je jasno vidljivo da je cilj Agencije na svaki način sniziti cijenu plina za konačnog kupca, a da se ni na koji način ne uzima u obzir nedvojbena šteta utjecaj predloženih izmjena i dopuna na položaj opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge, a posljedično i na položaj njihovih dobavljača.</p> <p>Upravo iz navedenog razloga, prijedlog je društva GEOPLIN d.o.o. da se izmjenama i dopunama Metodologije pristupa isključivo pod uvjetom da se u tekstu Metodologije izriekom predvidi okolnost da će se opskrbljivačima plinom u obvezi javne usluge osigurati (a posredno i njihovim dobavljačima) kompenzacija razlike između troška nabave plina izračunatog sukladno predloženim izmjenama i dopunama Metodologije i troška nabave plina izračunatog sukladno odredbama trenutno važeće Metodologije.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci te na taj način regulira odnose između OuOJU-a i krajnjih kupaca, stoga prijedlog podnositelja nije predmet ove Metodologije.</p>
	E.ON	<p>Članak 20.a</p> <p>Predlažemo da se primjena članka 20.a definira na način da se Opskrbljivačima u obvezi javne usluge omogućiti kompenzacija u smislu namirenja gubitaka koji će proizici kao razlika između primjenjivih cijena po važećoj i predloženoj Metodologiji.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci te na taj način regulira odnose između OuOJU-a i krajnjih kupaca, stoga prijedlog podnositelja nije predmet ove Metodologije. Budući da su prisutni poremećaji na tržištu energije koji se nisu mogli predvidjeti niti otkloniti, a uslijed kojih je i Vlada RH donijela Uredbu sa</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Primjena ove Metodologije je direktan udar na Opskrbljivače u obvezi javne usluge, jer predmetni zakupljene terminske ugovore (hedgirani volumen) mora prodati po značajno trenutno nižim cijenama i ponovno se hedgirati tijekom razdoblja od 7 dana koje započinje 1. ožujka 2024. (pretpostavka 7 radnih dana).</p> <p>Promjena Metodologije ne daje sigurnost niti opskrbljivačima u obvezi javne usluge da istu koriste kao podlogu za hedgiranje, jer je podložna promjenama, pravovremeno nenajavljenim, niti sigurnost krajnjim kupcima kategorije kućanstvo u smislu da ponovno cijene plina definirane terminskim ugovorima i terminima definiranim kao podloga za hedgiranje neće otići jako visoko.</p> <p>U trenutku kada je došlo do poremećaja na tržištu energije te značajnog porasta cijena plina na europskim plinskim tržištima tijekom razdoblja trgovanja koje je Metodologijom prethodno određeno kao relevantno za izračun troška nabave plina, trebalo je djelovati u smislu stavljanja predmetne Metodologije izvan snage i na taj način pokušati zaštititi sve sudionike na tržištu energije od posljedica koje mogu proizići primjenom iste.</p>	<p>svrhom ublažavanja tih poremećaja, odnosno njihovog utjecaja na sudionike na tržištu, HERA je također pristupila izmjeni odredbi Metodologije, da bi prema zakonskim i metodološkim odredbama osigurala zaštitu krajnjih kupaca i omogućila optimalno funkcioniranje tržišta plina u postojećim tržišnim okolnostima.</p>
Članak 6.	<p>GEOPLIN d.o.o.</p> <p>i</p> <p>Anonimno</p>	<p>Člankom 6. Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije predviđeno je da predmetne Izmjene i dopune Metodologije stupaju na snagu prvi dan od dana objave u Narodnim novinama.</p> <p>Ističemo da stupanje Metodologije na snagu prvi dan od dana objave u Narodnim novinama nije u skladu s primjenjivom zakonskom regulativom, a sve kako slijedi. Prije svega, odredbom članka 94. stavka 6. Zakona o tržištu plina propisano je: „Agencija je dužna metodologije iz stavaka 1. do 3. ovoga članka objaviti u »Narodnim novinama« i na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije početka njihove primjene od strane operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP, opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača. “Dakle, Zakonom o tržištu plina izrijeком je propisano da se Metodologija može početi primjenjivati tek po proteku najmanje 15 dana od dana njene objave u Narodnim novinama. U skladu s time, odredba predloženog članka 6. izravno je protivna Zakonu o tržištu plina te je kao takva nezakonita. Također, odredbom članka 37. Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine br. 66/2019) propisano je da se provedbeni propisi objavljuju u Narodnim novinama te stupaju na snagu osmoga dana od dana objave, a iznimno, zbog osobito opravdanih razloga, provedbenim propisom može biti utvrđen drukčiji rok njegova stupanja na snagu, a najranije prvoga dana od dana objave. U vezi navedene mogućnosti skraćivanja roka stupanja na snagu na 1 dan očitovao se Ustavni sud Republike Hrvatske koji u svojoj Odluci od 23. siječnja 2013. godine, posl. br. U-I/3845/2006 navodi;</p> <p>„U postupku izvršenja ove odluke zakonodavac je također dužan urediti obvezu zakonom ovlaštenih donositelja drugih propisa, određenih u članku 18. ZoSDU/11, da na jasan i dostupan način obrazlože „osobito važne razloge“ zbog kojih je potrebno da određeni pravilnik, naredba ili napatuk iznimno stupi na snagu prvi dan</p>	<p>Prihvaćeno:</p> <p>Uzimajući u obzir zaprimljenu primjedbu, Izmjenama i dopunama Metodologije propisuje se stupanje na snagu 21. travnja 2023., dok je datum objave u Narodnim novinama 5. travnja 2023., čime je vakacijski period u skladu s člankom 94. stavkom 5. Zakona o tržištu plina.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>od dana objave u „Narodnim novinama“. Ta je obveza inherentna ovlastima donositelja drugih propisa da po vlastitoj ocjeni određuju kraće vakacijsko razdoblje od onog propisanog zakonom. Nepostojanje bilo kakvog dokumenta ili akta koji bi sadržavao obrazloženje „osobito važnih razloga“ za korištenje tom iznimnom zakonskom mogućnošću po prirodi bi stvari moralo biti ocijenjeno kao arbitrarno postupanje donositelja drugih propisa. Slijedom navedenog, nedvojbeno je da odluka Agencije u pogledu vakacijskog roka od jednog dana, kako je to predviđeno spornim člankom 6. Izmjena i dopuna Metodologije, mora biti potkrepljena obrazloženjem osobito važnih razloga za takvo postupanje, a sve sukladno citiranoj Odluci Ustavnog suda RH. Međutim, ističemo kako ni popratni dokument uz Prijedlog izmjena i dopuna Metodologije niti obavijest Agencije objavljena na internetskoj stranici ne sadrži nikakvo obrazloženje osobito važnih razloga za skraćeni vacatio legis te je iz svega navedenog očito da je Agencija sasvim arbitrarno odlučila skratiti vacatio legis ne mareći za svoju zakonsku obvezu da takvu odluku suvislo i relevantno obrazloži, što niti ne čudi jer očito ne postoji niti jedan osobito važan razlog za ovakvo skraćivanje.</p> <p>Ujedno, uzimajući u obzir nezakonito skraćeni rok stupanja na snagu izmjena Metodologije, opreza radi ukazuje se i na činjenicu da je odredbom članka 94. stavka 7. Zakona o tržištu plina, nakon donošenja Odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, Agencija je dužna isto objaviti u Narodnim novinama najmanje 10 dana prije početka njene primjene od stanje opskrbljivača.</p>	
	E.ON	<p>Članak 20.b</p> <p>Vežano za predmetni članak, trošak nabave plina za razdoblje za koje je Vlada Republike Hrvatske donijela posebne propise s ciljem otklanjanja poremećaja na domaćem tržištu energije odnose se do 31.03.2024. godine, pa predlažemo izmjenu članka 20. b tako da isti glasi:</p> <p><i>„Iznimno od odredbi članka 10., članka 20. i članka 20.a ove Metodologije, trošak nabave plina za razdoblje za koje je Vlada Republike Hrvatske donijela posebne propise s ciljem otklanjanja poremećaja na domaćem tržištu energije, određuje se sukladno odredbama tih propisa.“</i></p>	<p>Nije prihvaćeno:</p> <p>Predložena formulacija je predviđena za situaciju kada je odredbama pravno obvezujućeg akta Vlade RH određen trošak nabave plina, pa bi se u tom slučaju ista primjenjivala iznimno i od članka 20.a Metodologije.</p>

REZULTATI JAVNOG SAVJETOVANJA

Prijedlog Izmjena i dopuna Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu

(dodatno javno savjetovanje provedeno od 17. ožujka do 26. ožujka 2023.)

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
Načelne primjedbe	Anonimno	<p>Hrvatska energetska regulatorna agencija (Agencija) je u listopadu 2020. godine donijela Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu („Narodne novine“ broj 108/2020) (Metodologija) s propisanim ciljevima donošenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stvaranje preduvjeta za optimalno funkcioniranje tržišta plina te poticanje razvoja učinkovitog tržišnog natjecanja, • stvaranje stabilnih i predvidivih uvjeta poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača, • tržišno formiranje krajnje cijene opskrbe plinom uz osiguranje zaštite krajnjih kupaca. <p>Mišljenja smo kako su predložene izmjene i dopune Metodologije, u suprotnosti s propisanim ciljevima Metodologije te da bi se primjenom odredbi iz prijedloga izmjena i dopuna Metodologije onemogućilo optimalno funkcioniranje tržišta plina i da bi se stvorili izrazito nestabilni i nepredvidivi uvjeti poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge i njihovih opskrbljivača i/ili trgovaca plinom. Uz navedeno smatramo kako je donošenje prijedloga izmjene i dopune Metodologije pravno neutemeljeno, nedozvoljeno, nezakonito te smatramo kako u ovom slučaju postoji razlog za preispitivanje postupanja odgovornih osobe Agencije, odnosno djeluju li one izvan granica svojih ovlasti kako bi drugoj osobi pribavile korist, odnosno prouzročile štetu.</p> <p>Naime, Agencija je ubrzo nakon donošenja Metodologije, u listopadu 2020. godine, pokrenula javni natječaj u svrhu odabira opskrbljivača u obvezi javne usluge za razdoblje od 1. travnja 2021. do 30. rujna 2024. godine (Razdoblje). Odabirom opskrbljivača na temelju javnog natječaja, nastao je pravni odnos između Agencije i opskrbljivača, za Razdoblje i pod uvjetima koji su propisani predmetnim natječajem, a kojih su se dužne pridržavati obje strane tog pravnog odnosa. Polazeći od navedenog, opskrbljivači u obvezi javne usluge i njihovi opskrbljivači i/ili trgovci plinom su temeljem uvjeta iz javnog natječaja sklopili ugovore o nabavi plina, a sve kako bi se osigurala sigurna i pouzdana opskrba plina krajnjih kupaca iz kategorije kućanstva koji koriste javnu uslugu te osigurala ekonomska, financijska i pravna sigurnost između dviju ugovornih strana. Uvažavajući kako je uvjetima javnog natječaja bilo propisano kako je odabrani opskrbljivač u obvezi javne usluge dužan, tijekom Razdoblja, obračunavati i naplaćivati isporučeni plin kupcima iz kategorije kućanstva prema iznosima tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Kako je već prethodno obrazloženo, HERA je pristupila izmjeni odredbi Metodologije da bi prema zakonskim i metodološkim odredbama osigurala zaštitu krajnjih kupaca, a uzimajući u obzir prisutne poremećaje na tržištu energije koji se nisu mogli predvidjeti niti otkloniti, a uslijed kojih je i Vlada RH donijela Uredbu sa svrhom ublažavanja tih poremećaja, odnosno njihovog utjecaja na sudionike na tržištu.</p> <p>Predmetnim Izmjenama i dopunama Metodologije ublažit će se utjecaj nestabilnih i neuobičajeno visokih cijena plina na tržištu te će se omogućiti opskrba plinom krajnjih kupaca kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu, po razumnim cijenama.</p> <p>Naime, utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. u iznosu koji je više nego dvostruko veći u odnosu na trenutne tržišne cijene, izvjesno bi poremetilo tržišne odnose s obzirom na to da bi se dovela u pitanje mogućnost isporuke plina krajnjim kupcima. Isporuka plina prema višestruko višim cijenama bila bi financijski neprihvatljiva većini krajnjih kupaca kategorije kućanstvo, što bi potencijalno dovelo do toga da kućanstva ne bi koristila prirodni plin jer ne bi mogla podmirivati troškove svoje potrošnje i tražila bi jeftinija rješenja, tj. zamjenske energente za grijanje, a najizglednije bi došlo do prelaska velikog broja kućanstava s javne usluge opskrbe plinom na tržišnu uslugu, odnosno promjena opskrbljivača plinom.</p> <p>Sve navedeno upućuje na to da bi u slučaju donošenja odluke o krajnjoj cijeni plina, bez provedenih Izmjena i dopuna Metodologije, opskrbljivači u obvezi javne usluge opskrbe plinom bili suočeni sa značajnim odljevom svojih kupaca te neizvjesnošću oko realizacije ugovorenih količina po postojećim ugovorima o nabavi plina, a čime bi, vrlo vjerojatno, bilo narušeno njihovo funkcioniranje na tržištu. Također, moglo bi doći do značajnih tehničkih poteškoća uslijed velikog broja istovremenih postupaka promjene opskrbljivača i nemogućnosti pravovremenog rješavanja zahtjeva krajnjih kupaca od strane opskrbljivača plinom.</p> <p>Stoga, Izmjene i dopune Metodologije, osim osiguranja zaštite krajnjih kupaca, imaju za cilj stvaranje preduvjeta za optimalno funkcioniranje tržišta u postojećim tržišnim okolnostima.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>određenim temeljem Metodologije, ugovorne strane su se usuglasile kako će nabavnu cijenu plina iz međusobnog ugovora formirati temeljem formule za izračun troška nabavne plina iz Metodologije. Na taj način su obje ugovorne strane bile sigurne kako će moći uredno izvršavati svoje ugovorne, odnosno novčane obveze. Prema formuli troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024., utvrđen je trošak nabave plina u iznosu od 105,6 EUR/MWh te bi prema formuli za utvrđivanje iznosa tarifne stavke za isporučenu količinu plina iz Metodologije, tarifna stavka treba iznositi cca 115 EUR/MWh. Ako bi Agencija izmijenila i dopunila tekst Metodologije, Agencija bi de facto promijenila uvjete javnog natječaja bez pristanka ponuditelja, odnosno opskrbljivača u obvezi javne usluge. Na taj način bi Agencija, iako je donošenje, a tim i izmjena Metodologije u njezinoj nadležnosti, izašla izvan okvira koje su joj određene zakonom.</p> <p>Predloženi tekst izmjene i dopune Metodologije predviđa izmjenu načina utvrđivanja formule troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. odnosno regulacijsku godinu 2024. čime Agencija, osim što mijenja uvjete vlastitog javnog natječaja, direktno utječe na ugovorni odnos između opskrbljivača u obvezi javne usluge i njegovog opskrbljivača i/ili trgovca plinom. Uvažavajući kako su svi postojeći ugovori o nabavi plina dani Agenciji na njihov zahtjev još krajem 2021. godine, Agencija ima saznanja o šteti koja će biti prouzročena ugovornim stranama. U tom slučaju bi se moglo govoriti i o počinjenju kaznenog djela Zlouporebe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/2011, 144/2012, 56/2015, 61/2015, 101/2017, 118/2018, 126/2019, 84/2021, 114/2022) od strane odgovornih osoba Agencije.</p> <p>Nadalje, prema predloženom tekstu izmjene i dopune Metodologije, za regulacijsku godinu 2023/2024. trošak nabave plina utvrdio bi se prema aritmetičkoj sredini Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assesment – Summer 23“ i „TTF Price Assesment – Winter 23“, objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets“ tijekom razdoblja od sedam dana koje započinje danom</p>	<p>Člankom 7. stavkom 9. Zakona o tržištu plina propisano je da za obavljanje reguliranih energetske djelatnosti iz članka 7. stavka 1. toga Zakona HERA donosi metodologije iz članka 94. istog Zakona, te između ostaloga, i metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu. Donošenje izmjena i dopuna predmetne Metodologije, obveza je iz nadležnosti HERA-e te ne predstavlja prekoračenje ovlasti koje su, u bitnome, propisane Zakonom o tržištu plina te Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti.</p> <p>U odnosu na opskrbljivače u obvezi javne usluge opskrbe plinom, ističe se da je HERA provela postupak odabira opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom, ovisno o distribucijskim područjima na teritoriju Republike Hrvatske, propisan odredbama članka 61. i članka 112. stavka 2. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 18/18) i odredbama članka 20. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 23/20). Nadalje, činjenica da je HERA kao pravna osoba s javnim ovlastima provela prethodno opisani postupak za izbor opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom, a u skladu sa svojim obvezama utvrđenim odgovarajućim odredbama zakonodavnog okvira, ne dovodi do nastanka ugovornog odnosa između HERA-e i opskrbljivača u obvezi javne usluge na koji se referira podnositelj prijedloga.</p> <p>Izmjena Metodologije ne zadire u ugovorni odnos između opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom i njegovog opskrbljivača i/ili trgovca plinom, a u slučaju da je nabavna cijena plina ugovorom o prodaji plina određena uzevši u obzir Metodologiju, to ne umanjuje činjenicu da je ista rezultat usuglašenih volja ugovornih strana te su je ugovorne strane u mogućnosti izmijeniti u skladu s ugovorenim uvjetima ili ugovor raskinuti na način koji je njime ugovoren, odnosno u skladu s pravilima obveznog prava, a eventualne sporove s time u vezi ugovorne strane rješavaju pred nadležnim sudom, odnosno na ugovoreni način.</p> <p>Ovim putem se ističe kako je HERA, donoseći predmetne Izmjene i dopune Metodologije, postupala u granicama svojih zakonom propisanih nadležnosti, što nikako ne može predstavljati kazneno djelo pa niti kazneno djelo na koje se neosnovano poziva podnositelj prijedloga.</p> <p>Djelomično prihvaćeno:</p> <p>Uzimajući u obzir to da je HERA provela dodatno javno savjetovanje u razdoblju od 17. do 26. ožujka 2023., za razdoblje od 1. travnja 2023., a u skladu s člankom 21. Metodologije (NN 108/20 i NN 20/22), primjenjivat će se važeći iznosi tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom iz prethodnog razdoblja, a koji su za krajnje kupce kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>stupanja na snagu ovih Izmjena i dopuna Metodologije u „Narodnim novinama“ (EUR/MWh). Prema odredbama Zakona o tržištu plina („Narodne novine“ 18/2018, 23/2020), Agencija je dužna metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (pa ujedno i njezine eventualne izmjene i dopune) objaviti u „Narodnim novinama“ i na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije početka njihove primjene. Slijedom navedenog, jasno je kako predložene izmjene i dopune Metodologije neće biti objavljene 15 dana prije početka nove regulacijske godine 2023./2024. koja započinje 1. travnja 2023. godine te se niti prema predloženoj formuli za utvrđivanje troška nabave plina neće moći utvrditi cijene terminkskih ugovora „TTF Price Assessment – Summer 23“.</p> <p>Agencija je uz prijedlog izmjena i dopuna Metodologije objavila i popratni dokument kojim pojašnjava izmjenu odredbi kao mjerom za zaštitu krajnjih kupaca, što uključuje i opskrbu plinom po razumnim cijenama, no cilj donošenja metodologije je i stvaranje stabilnih i predvidivih uvjeta poslovanja opskrbljivača te smatramo kako nije opravdano donositi mjere kojima bi se zaštitili interesi kupaca i svjesno ugrozilo poslovanje opskrbljivača koji su odgovorni za sigurnu opskrbu plinom tih kupaca. Mjere koje se donose od strane nadležnih tijela bi po EU regulativi trebale biti nediskriminirajuće i proporcionalne i ne bi smjele narušavati funkcioniranje tržišta plina niti ugroziti poslovanje aktivnih pravnih subjekata na tržištu plina.</p> <p>Zbog svega gore navedenog, smatramo kako Agencija ne bi trebala donijeti predloženu izmjenu i dopunu Metodologije te da bi nadležna tijela Republike Hrvatske trebala ispravno provoditi interventne mjere za rješavanje visokih cijena energije na način da se zaštite interesi krajnjih kupaca, ali i da se zaštiti poslovanje opskrbljivača i/ili trgovca plinom koji svojim radnjama nisu prouzrokovali ovakve okolnosti, već su isključivo radili u najboljem interesu kako bi zaštitili svoje poslovanje od potencijalnih naglih promjena cijena plina na veleprodajnom tržištu.</p>	<p>opskrbe plinom određeni važećom Odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2022. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023. (NN 108/22) te da će isti vrijediti do donošenja nove odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom koju će HERA donijeti u skladu sa zakonski propisanim rokovima, a po donošenju ovih Izmjena i dopuna Metodologije.</p> <p>U skladu s navedenim, HERA će za izračun troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. primijeniti formulu za izračun na način da se primijeni aritmetička sredina Bid i Offer cijena terminkskih ugovora „TTF Price Assessment – Q3, 23“ i „TTF Price Assessment – Winter 23“, objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets“ tijekom razdoblja od 15 dana koje započinje danom stupanja na snagu Izmjena i dopuna Metodologije, odnosno u razdoblju od 21. travnja do 5. svibnja 2023.</p> <p>Obrazloženo:</p> <p>Kao što je već i ranije navedeno, jedan od osnovnih ciljeva Metodologije je osiguranje zaštite krajnjih kupaca, što HERA ovim izmjenama i dopunama i čini, uzevši u obzir trenutna kretanja cijena plina na tržištu, pritom ne zanemarujući i ostale energetske subjekte, a istovremeno uzimajući u obzir slobodu ugovaranja u odnosima između trgovaca/opskrbljivača i opskrbljivača u obvezi javne usluge.</p> <p>Budući da su prisutni već spomenuti poremećaji na tržištu energije te da bi primjena postojećih odredbi Metodologije za određivanje troška nabave plina predstavljala značajan negativan utjecaj na krajnje kupce kućanstvo, HERA je pristupila predmetnoj izmjeni Metodologije.</p> <p>Sagledana je sveobuhvatnost predloženih izmjena odredbi Metodologije, pritom imajući u vidu već uspostavljene odnose između tržišnih sudionika, a istovremeno ne podcjenjujući utjecaj poremećaja na tržištu energije, odnosno utjecaj nestabilnih i neuobičajeno visokih cijena plina i mogućih posljedica na položaj krajnjih kupaca kategorije kućanstvo kao najosjetljivije skupine od svih sudionika na tržištu, ako se odredbe Metodologije ne izmijene.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
Načelne primjedbe	Termoplín d.o.o.	<p>Dodatak - veza: produljeno javno savjetovanje u razdoblju 17.-26.3.2023. godine U međuvremenu je, od završetka prve faze javnog savjetovanja, u Narodnim novinama br. 31/23 objavljena Uredba o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije koja se u čl. 7. st. 10., u kontekstu cijene plina po kojoj Hrvatska elektroprivreda d.d. prodaje plin opskrbljivačima u obvezi javne usluge u cijelosti oslanja na odredbe ove Metodologije.</p> <p>Paralelno s time, regulator predlaže izmjene i dopune Metodologije u kojima se, u čl. 20.b u svojstvu troška nabave plina oslanja na propis Vlade RH donijeti s ciljem otklanjanja poremećaja na domaćem tržištu.</p> <p>Obzirom da se regulator u popratnom dokumentu poziva na tekst Uredbe koja se od 1.4.2023. godine zamjenjuje novom Uredbom, sa sasvim novim izričajem, neophodno je da se samom Metodologijom utvrdi trošak nabave koji će se primjenjivati temeljem posebnog propisa, u razdoblju 1.4.2023.-31.3.2024. godine.</p> <p>*****</p> <p>Javno savjetovanje 8.-14.3.2023. godine</p> <p>Predloženo rješenje NOVE Metodologije doprinosi uravnoteženom tržištu i tržišnoj konkurenciji, ALI se donosi za vrijeme trajanja jedinstvenog regulacijskog razdoblja 1.4.2021.-30.9.2024. godine za koje je VEĆ proveden postupak javnog natječaja te sklopljeni dugoročni ugovori.</p> <p>Obzirom da je u ovom trenutku na snazi i Uredba o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije, a na koju se oslanja NOVA Metodologija, smatramo nužnim urediti slijedeće segmente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojedini opskrbljivači u obvezi javne usluge, po sili kriznog propisa, danas moraju raskinuti/staviti van snage trajno/privremeno postojeće ugovore nabave plina, naravno ukoliko njihovi postojeći opskrbljivači/trgovci plinom neće prihvatiti isporuku plina po znatno izmijenjenim uvjetima, i po fiksnoj cijeni od 41 EUR/MWh. Za slučaj nastupa takvih okolnosti potrebno je propisati procedure na koji način će se postojećim opskrbljivačima u obvezi javne usluge sa raskinutim ugovorima osigurati potrebne količine plina po fiksnoj cijeni plina od 41 EUR/MWh. ▪ Postojeća Uredba odnosi se na razdoblje do 31.3.2024. godine, a trenutno regulacijsko razdoblje opskrbe u obvezi javne usluge traje do 30.9.2024. godine. Dakle, otvara se novo pitanje? 	<p>Obrazloženo:</p> <p>S obzirom na to da je od 1. travnja 2023. na snazi Uredba o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 31/2023) kojom su, među ostalim, propisane posebne mjere za trgovinu plinom, način i uvjeti formiranja cijena plina i koja u svojim odredbama propisuje cijenu nabave plina u skladu s Metodologijom, HERA je u skladu s tim propisala dodatnu odredbu kojom se trošak nabave plina za razdoblje za koje je Vlada RH donijela posebne propise, donosi u skladu s istima, pri čemu će se za regulacijsku godinu 2023./2024. trošak nabave plina utvrditi prema propisanoj formuli iz Izmjena i dopuna Metodologije.</p> <p>Primjena članka 20.b je predviđena za situaciju kad je odredbama pravno obvezujućeg akta Vlade RH određen trošak nabave plina, pa bi se u tom slučaju i primjenjivala.</p> <p>Obrazloženo:</p> <p>Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci. Dakle, Metodologijom se regulira odnos između OuOJU-a i krajnjih kupaca, dok je ugovaranje nabave plina predmet pregovora i tržišnih odnosa između OuOJU-a i opskrbljivača/trgovaca plinom.</p> <p>Također napominjemo da je donesenom Uredbom o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 31/2023), propisano da je INA-Industrija nafte d.d. dužna cjelokupni proizvedeni plin prodavati HEP-u d.d., a HEP d.d. tim plinom raspolaže, između ostalog, i za javnu uslugu za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo te da će Vlada Republike Hrvatske odluku o raspodjeli kapaciteta plina donijeti do 30. travnja 2023. godine. Do donošenja nove Odluke, ostaje na snazi Odluka o cijeni i raspodjeli kapaciteta prirodnog plina kojeg je Hrvatska elektroprivreda d.d. preuzela od proizvođača prirodnog plina (NN 122/22.).</p> <p>Izmjenama i dopunama Metodologije regulacijska godina 2023./2024. dijeli se na dvije regulacijske godine u trajanju od 12 i od 6 mjeseci, čime se skraćuje razdoblje za koje se donosi odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno omogućava se utvrđivanje troška nabave plina kao komponente krajnje cijene plina zasebno za svako od navedenih razdoblja. Takvim pristupom krajnja cijena opskrbe plinom za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo bit će odraz aktualnog stanja na tržištu, što konkretno za regulacijsku</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Da li će se od 1.4.2024. godine ponovno primijeniti trošak nabave plina na bazi Metodologije? Da li će tada OUOJU imati osigurane količine jer danas možda raskidaju ugovor, te da li će uopće moći po uvjetima s kojima su pobijedili na natječaju 2020. godine pronaći trgovca/opskrbljivača plinom na veleprodajnoj razini?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prema tekstu postojeće Uredbe cijena plina od 41 EUR/Mwh utvrđena je na bazi troška nabave plina iz postojeće Metodologije, i ona je bila važeća u jednom trenutku, za jedno određeno razdoblje (1.4.2022.-31.3.2023.). Trošak nabave plina mijenja se svaku godinu, 1. travnja. Za daljnju primjenu troška nabave od 41 EUR/MWh nužne su izmjene i dopune predmetne Uredbe, a sa kojima u ovom trenutku nismo upoznati. ▪ Primjena NOVE Metodologije za sobom neizbježno povlači i privremeni/trajan raskid postojećih dugogodišnjih ugovora kod pojedinih opskrbljivača u obvezi javne usluge. Pripadajući ugovori su dostavljeni na uvid Regulatoru koji je u cijelosti upoznat sa sadržajem istih. <p>Obzirom da se NOVOM Metodologijom u bitnome mijenjaju odredbe propisa na kojem se temelje takvi ugovori, smatramo nužnim utvrditi daljnje korake i na strani opskrbljivača u obvezi javne usluge, ali i na strani njihovih opskrbljivača, trgovaca plinom.</p>	<p>godinu 2023./2024. znači opskrbu plinom krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama.</p> <p>Za regulacijsku godinu 2024., primjenom istog pristupa, Izmjenama i dopunama Metodologije propisano je određivanje troška nabave plina, i to primjenom formule koja će odražavati cijene terminkih ugovora na TTF tržištu aktualne neposredno prije donošenja odluke o krajnjoj cijeni opskrbe plinom za regulacijsku godinu 2024.</p> <p>Pretpostavke za raskid ugovornog odnosa su definirane voljom samih ugovornih strana, dakle do raskida/prestanka ugovornog odnosa u konkretnom slučaju ne dolazi <i>ipso iure</i>, odnosno stupanjem na snagu Izmjena i dopuna predmetne Metodologije već samo ako je tako ugovoreno.</p>
Načelne primjedbe	GEOPLIN d.o.o.	<p>Donošenje Izmjena i dopuna Metodologije nakon proteka propisanih rokova</p> <p>Prilikom objave obavijesti o provođenju savjetovanja glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu objavljenim na internetskim stranicama Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje u tekstu: „Agencija“) dana 8. ožujka 2023. godine (dalje u tekstu: „Prijedlog izmjena i dopuna Metodologije“), Agencija je pozvala energetske subjekte te zainteresiranu i stručnu javnost da dostave svoje primjedbe, mišljenja ili očitovanja uz naznaku da će se javna rasprava glede navedenog Prijedloga održati od 8. ožujka do 14. ožujka 2023. godine.</p> <p>Naknadno, nakon zaprimljenih primjedbi, Agencije je dana 17. ožujka 2023. godine na internetskim stranicama objavila obavijest da će se glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije provesti dodatna javna rasprava u trajanju od 17. ožujka do 26. ožujka 2023. godine.</p> <p>S tim u vezi, ističemo da je sukladno članku 6. stavku 2. važeće Metodologije propisana obveza Agencije da Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca tekuće godine te za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna iduće godine objavi u „Narodnim novinama“ i</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Uzimajući u obzir da je HERA provela dodatno javno savjetovanje u razdoblju od 17. do 26. ožujka 2023., za razdoblje od 1. travnja 2023., a u skladu s člankom 21. <i>Metodologije</i> (NN 108/20 i NN 20/22), primjenjivat će se važeći iznosi tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom iz prethodnog razdoblja, a koji su za krajnje kupce kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom određeni važećom <i>Odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2022. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023.</i> (NN 108/22) te da će isti vrijediti do donošenja nove odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom koju će HERA donijeti u skladu sa zakonski propisanim rokovima, a po donošenju ovih Izmjena i dopuna Metodologije.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>na svojim mrežnim stranicama najmanje deset dana prije početka regulacijske godine.</p> <p>Shodno tome, člankom 16. važeće Metodologije utvrđeno je da regulacijska godina 2023./2024. počinje 1. travnja 2023., a završava 30. rujna 2024. godine. Prema tome, obveza je Agencije da Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom objavi u „Narodnim novinama“ najmanje deset dana prije 1. travnja 2023. godine, odnosno najkasnije dana 22. ožujka 2023. godine.</p> <p>Međutim, uzimajući u obzir činjenicu da se javna rasprava o Prijedlogu izmjena i dopuna Metodologije održava do 26. ožujka 2023. godine, nesporno je da se Agencija već nalazi u zakašnjenju te krši svoje izriječkom propisane obveze budući da više ni na koji način nije u mogućnosti objaviti Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom deset dana prije početka regulacijske godine.</p> <p>Slijedom navedenog, nedvojbeno je da bi usvajanje Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije, a osobito eventualno donošenje Odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom predstavljalo grubu povredu dužnosti Agencije, dok bi navedeni akti u konkretnom slučaju bili nezakoniti, a sve imajući na umu da je riječ o izmjenama elemenata izračuna cijene kao bitnog sastojka ugovornih odnosa.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Člankom 7. stavkom 9. Zakona o tržištu plina, propisano je da za obavljanje reguliranih energetske djelatnosti iz članka 7. stavka 1. toga Zakona HERA donosi metodologije iz članka 94. toga Zakona, a to je, između ostaloga, i metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu. Također, HERA odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom donosi, u bitnome, na temelju odredbi članka 11. stavka 1. točke 10. važećeg Zakona o regulaciji energetske djelatnosti te članka 29. važećeg Zakona o energiji. Nastavno na navedeno, razvidno je, dakle, da donošenje predmetne Metodologije, kao i njezinih izmjena i dopuna te donošenje odluke o iznosu tarifnih stavki predstavlja dužnost i nadležnost HERA-e pa se stoga isto ne može kvalificirati nezakonitim niti može predstavljati grubu povredu dužnosti HERA-e.</p>
Načelne primjedbe	GEOPLIN d.o.o.	<p>Nepostojanje Plana savjetovanja s javnošću</p> <p>Dodatno, ukazujemo na činjenicu da je odredbama članaka 11. stavaka 5. i 6. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine br. 25/2013, 85/2015, 69/2022, dalje u tekstu: „Zakon o pravu na pristup informacijama“) propisano:</p> <p><u>„Tijela javne vlasti dužna su donijeti i na svojoj internetskoj stranici objaviti plan savjetovanja s javnošću za kalendarsku godinu najkasnije do isteka prethodne kalendarske godine. O izmjenama plana savjetovanja tijelo javne vlasti dužno je istim putem izvijestiti javnost.</u></p> <p><i>Plan savjetovanja s javnošću sadrži naziv propisa, općeg akta ili dokumenta za koji se provodi savjetovanje, očekivano vrijeme njegovog donošenja ili usvajanja, okvirno vrijeme provedbe internetskog savjetovanja te druge predviđene načine na koje se namjerava provesti savjetovanje, kao što su javne rasprave, distribucija nacrt propisa zainteresiranoj javnosti elektroničkom poštom, sudjelovanje u radnim skupinama i drugo.“</i></p> <p>Također, Smjernicama za provedbu članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama – Savjetovanja s javnošću, od 21. prosinca 2016. godine donesenim od strane Povjerenika za informiranje kao ovlaštenog tijela za nadzor provjere i</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA predložene Izmjene i dopune Metodologije nije mogla prethodno predvidjeti niti planirati, uzimajući u obzir poremećaje na tržištu energije te izvanredne mjere Vlade Republike Hrvatske u pogledu otklanjanja poremećaja na tržištu energije koje su na snazi. Naime, ovdje je bila riječ o neplaniranoj normativnoj aktivnosti donositelja akta koja nije ni mogla biti predviđena Planom savjetovanja, a u prilog ovakvom postupku HERA-e ide i Odluka Ustavnog suda broj U-II/3334/2019 u kojoj se razmatra primjena odredbi vezanih za Plan savjetovanja.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>primjene Zakona o pravu na pristup informacijama (dalje u tekstu: „<i>Smjernice</i>“)¹⁰ je u pogledu plana savjetovanja s javnošću predviđeno:</p> <p><u>„U svrhu kvalitetnog planiranja rada tijela javne vlasti i informiranja javnosti koja se želi uključiti priložima u postupku donošenja akata, nužno je da tijelo javne vlasti do kraja kalendarske godine objavi plan savjetovanja s javnošću za iduću godinu. U Planu savjetovanja navodi se naziv akata koje tijelo planira donijeti u sljedećoj godini, očekivani kvartal ili mjesec provedbe savjetovanja s javnošću, kao i očekivani kvartal ili mjesec usvajanja. Plan savjetovanja mora sadržavati i informaciju o tome na koje se sve druge načine i u kojem razdoblju eventualno planira provedba savjetovanja s javnošću (npr. javna rasprava, slanje elektroničkom poštom). U slučaju da se neki segment plana mijenja, novi, ažurirani plan možete u svakom trenutku objaviti na internetskoj stranici, sukladno Zakonu. Preporuka je da se Plan savjetovanja objavi na internetskoj stranici na način koji je prilagođen korisniku (pravilo tri klika) i po mogućnosti, u dijelu internetske stranice posvećenom savjetovanjima s javnošću ili pristupu informacijama.“</u></p> <p>Međutim, uvidom u internetsku stranicu Agencije¹¹ vidljivo je da Agencija za 2023. godinu nije uopće objavila Plan savjetovanja s javnošću u kojem bi se predviđjela javna rasprava glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije, a čime bi zainteresirana javnost pravovremeno o istome bila obaviještena. Štoviše, na internetskoj stranici Agencije vidljivo je da Agencija niti za jednu od prethodnih godina nije donijela Plan savjetovanja s javnošću iako je to njena obveza sukladno odredbi članka 11. stavka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama.</p>	

¹⁰ <https://www.pristupinfo.hr/wp-content/uploads/2018/10/PI-Smjernice-za-savjetovanja-s-javno%c5%a1%c4%87u-%c4%8dl.-11-ZPPI.pdf?x57830>

¹¹ <https://www.hera.hr/hr/html/savjetovanja.html>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
Načelne primjedbe	GEOPLIN d.o.o.	<p>Objava primjedbi, mišljenja i očitovanja zainteresirane javnosti</p> <p>Također, opreza radi, ukazujemo i na odredbu članka 11. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama sukladno kojoj je Agencija, po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga, dužna izraditi i na svojoj internetskoj stranici objaviti izvješće o savjetovanju s javnošću koje sadrži zaprimljene prijedloge i primjedbe te očitovanja s razlozima za neprihvatanje pojedinih prijedloga i primjedbi.</p> <p>Međutim, uzimajući u obzir činjenicu da je očita namjera Agencija žurno usvojiti konačan tekst Metodologije te donijeti Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za naredno razdoblje, postavlja se pitanje na koji način će Agencija valjano razmotriti i očitovati se na sve primjedbe, mišljenja i očitovanja zainteresirane javnosti te o istome sastaviti izvješće u roku od svega nekoliko dana nakon završetka ovog skraćenog savjetovanja.</p> <p>Navedeno jasno ukazuje na činjenicu da Agencija sporno savjetovanje provodi isključivo pro forme, bez prave namjere da omogući zainteresiranoj javnosti sudjelovanje u donošenju izmjena i dopuna Metodologije, a što je protivno svim naprijed navedenim propisima kao i općim načelima savjetovanja propisanim Kodeksom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine br. 140/2009) i to načelu sudjelovanja, načelu povjerenja, načelu otvorenosti i odgovornosti te načelu djelotvornosti.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA je sve pristigle primjedbe i komentare razmotrila i detaljno analizirala prije donošenja Izmjena i dopuna Metodologije, a sve kako bi iste, u skladu s mogućnostima koje joj dopušta zakonski i regulatorni okvir, pokušala uvažiti do najviše mjere i provesti kroz Izmjene i dopune Metodologije.</p> <p>Ističemo da se pri analizi i razmatranju zaprimljenih primjedbi i mišljenja svakako nije umanjila važnost i ozbiljnost istih, budući da su se prijedlozi, za koje je to bilo opravdano, i prihvatili, a ako su isti bili u skladu s ovlastima i u nadležnosti HERA-e, kao i u skladu s vrstom akta koji je bio predmet javne rasprave.</p> <p>Po završetku savjetovanja, HERA je pristupila izradi ovoga dokumenta (Rezultati javnog savjetovanja) u kojemu su prikazane primjedbe, komentari i prijedlozi, kao i njihov status (obrazloženo, prihvaćeno, nije prihvaćeno, djelomično prihvaćeno), te se isti objavljuje na mrežnim stranicama HERA-e.</p>
Načelne primjedbe	GEOPLIN d.o.o.	<p>Osobna odgovornost članova Upravnog vijeća Agencije</p> <p>Prije svega, sukladno članku 34. stavku 3. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti (Narodne novine br. 120/2012, 68/2018, dalje: „Zakon o regulaciji energetske djelatnosti“) kao i članku 22. stavku 1. točki 6. Statuta Agencije od 29. travnja 2019. godine, članovi Upravnog vijeća Agencije dužni su postupati savjesno i u skladu s pravilima struke.</p> <p>Nadalje, istim člankom Statuta Agencije propisana je dužnost članova Upravnog vijeća da obavljaju dužnost tako da ne dovedu u pitanje samostalnost i neovisnost Agencije te da osiguraju primjenu načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u obavljanju poslova.</p> <p>S tim u vezi, člankom 19. stavkom 1. Statuta Agencije kao teža povreda dužnosti propisana je okolnost da član Upravnog vijeća pri obavljanju svoje dužnosti dovede u pitanje samostalnost i neovisnost Agencije kao i okolnost da svojim radom ili ponašanjem krši odredbe ovoga Statuta i drugih općih akata Agencije. Sukladno članku 18. stavku 2. Statuta, počinjenje teže povrede dužnosti razlog je za razrješenje dužnosti člana Upravnog vijeća od strane Hrvatskog sabora.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>U skladu s odredbama Zakona o regulaciji energetske djelatnosti, HERA donosi opće akte za koje je ovlaštena tim zakonom, zakonom kojim se uređuje energetske sektor i drugim zakonima kojima se uređuju pojedina tržišta energije, daje njihovo vjerodostojno tumačenje te donosi metodologije, odnosno tarifne sustave u skladu s tim Zakonom, zakonom kojim se uređuje energetske sektor i drugim zakonima kojima se uređuju pojedina tržišta energije i donosi ili odobrava cijene, iznose tarifnih stavki i naknada u skladu s navedenim metodologijama, odnosno tarifnim sustavima. Nadalje, člankom 7. stavkom 9. Zakona o tržištu plina, propisano je da za obavljanje reguliranih energetske djelatnosti iz članka 7. stavka 1. toga zakona HERA donosi metodologije iz članka 94. toga zakona, a to je, između ostaloga, i metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu. Razvidno je, dakle, da je donošenje predmetne Metodologije, kao i njezinih izmjena i dopuna, dužnost i nadležnost HERA-e pa se stoga isto ne može kvalificirati nezakonitim, niti bi isto bilo osnova za osobnu, profesionalnu, prekršajnu ili kaznenu odgovornost njezinih odgovornih osoba, odnosno članova Upravnog vijeća.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Ujedno, nesporno je da su članovi Upravnog vijeća Agencije dužni pri obavljanju svojih dužnosti postupati sukladno načelu savjesnosti i poštenja primjenjujući pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika.</p> <p><u>Slijedom navedenih odredbi, a uzimajući u obzir da su predložene izmjene i dopune Metodologije pravno neutemeljene i nezakonite, da se donose izvan okvira zakonom utvrđenih ovlasti Agencije te suprotno jasno utvrđenim ciljevima važeće Metodologije, da neopravdano dodatno opterećuju sudionike na plinskom tržištu i to do razine nemogućnosti rada, a posljedično i nezakonitog istiskivanja s tržišta Republike Hrvatske, da Agencija pristupa ovim nezakonitim promjenama iako je nedvojbeno upoznata sa situacijom na tržištu i štetom koja bi nastala budući da je prethodno mjesecima bila upozoravana o posljedicama eventualne promjene Metodologije, opravdano se postavlja pitanje osobne odgovornosti članova Upravnog vijeća Agencije, i to kako profesionalne, tako i prekršajne i kaznene odgovornosti.</u></p> <p>U tom smislu, u slučaju usvajanja predloženih izmjena i dopuna Metodologije, društvo GEOPLIN d.o.o. bit će primorano poduzeti odgovarajuće pravne radnje koje mu stoje na raspolaganju kako po pitanju sudske zaštite svojih prava pred nadležnim tijelima Republike Hrvatske i Europske unije, tako i po pitanju profesionalne, prekršajne i kaznene odgovornosti Agencije i članova Upravnog vijeća Agencije.</p>	
Načelne primjedbe	GEOPLIN d.o.o.	<p>Načelne materijalne primjedbe</p> <p>Prije svega, ističemo da predložene izmjene i dopune Metodologije, suprotno odredbi članka 4. trenutno važeće Metodologije koja propisuje njene ciljeve, ruše preduvjete za optimalno funkcioniranje tržišta plina i ne stvaraju stabilne i predvidive uvjete poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge kao i njihovih dobavljača te u potpunosti onemogućuju tržišno formiranje krajnje cijene opskrbe plinom.</p> <p>Naime, predložene izmjene i dopune Metodologije usmjerene su isključivo na (eventualnu) zaštitu krajnjih kupaca bez da na bilo koji način provodi svoju obvezu zaštite opskrbljivača u obvezi javne usluge i njihovih dobavljača kao sudionika na plinskom tržištu Republike Hrvatske koje su poremećaji na plinskom tržištu upravo najviše disproportionalno pogodili.</p> <p>Budući da trošak nabave plina predstavlja veleprodajnu komponentu u strukturi krajnje cijene, svaka promjena formule za formiranje takve cijene utječe izravno na sve aktivne dionike tržišta opskrbe plinom u obvezi javne usluge.</p> <p>Predloženom promjenom formule za izračun nabavne cijene plina opskrbljivači u obvezi javne usluge kao i njihovi dobavljači neopravdano bi se dodatno opteretili i to do razine nemogućnosti rada. Posljedično, navedena intervencija Agencije u</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA je prema članku 16. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12 i 68/18), u provođenju sustava regulacije energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge dužna primjenjivati mjere za zaštitu prava krajnjih kupaca u skladu s posebnim zakonima.</p> <p>Glavni ciljevi Metodologije su, među ostalim, stvaranje preduvjeta za optimalno funkcioniranje tržišta plina uz osiguranje zaštite krajnjih kupaca. Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci. Dakle, Metodologijom se regulira odnos između OuOJU-a i krajnjih kupaca, dok je ugovaranje nabave plina predmet pregovora i tržišnih odnosa između OuOJU-a i opskrbljivača/trgovaca plinom.</p> <p>Budući da su prisutni poremećaji na tržištu energije koji se nisu mogli predvidjeti niti otkloniti, HERA je pristupila izmjeni Metodologije kako bi, prema zakonskim i metodološkim odredbama, osigurala zaštitu krajnjih kupaca ali i osigurala preduvjete za funkcioniranje tržišta u postojećim okolnostima.</p> <p>Naime, zbog zabilježenih visokih cijena terminkih ugovora na TTF tržištu u razdoblju koje je prethodno određeno kao relevantno za određivanje troška nabave plina, način određivanja troška nabave plina ne bi odražavao aktualne</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Metodologiju predstavlja i povredu nacionalne i europske regulative o zaštiti prava tržišnog natjecanja, budući da bi dovela i do potpunog istiskivanja opskrbljivača plinom s tržišta Republike Hrvatske.</p> <p>Nadalje, nesporna je činjenica da opskrbljivači plinom ni na koji način nisu bili obaviješteni o promjeni Metodologije. Štoviše, društvo GEOPLIN d.o.o. je svojim dopisima od dana 29. studenog 2022. godine te 9. siječnja 2023. godine upućenih Agenciji i Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja upozoravalo na potencijalnu opasnost od velikih teškoća koje bi mogle zadesiti opskrbljivače u slučaju bilo kakve promjene Metodologije. U okviru sastanaka vođenih između Udruženja opskrbljivača i distributera plinom s jedne strane te Agencije i Ministarstva s druge strane, u više je navrata <u>dobiven odgovor kako se promjeni Metodologije neće uopće pristupiti. Na posljednjem sastanku održanom dana 31. siječnja 2023. godine Agencija je obećala da čak i u slučaju da se pristupi promjeni Metodologije, opskrbljivačima će se osigurati kompenzacija kako se njihov položaj ne bi (dodatno) pogoršao te da zbog eventualne promjene Metodologije nitko od opskrbljivača i njihovih dobavljača neće biti financijski oštećen.</u> Također, Agenciji su na njen izričiti zahtjev krajem 2021. godine na uvid dani svi postojeći ugovori o nabavi plina zbog čega je Agencija nesporno upoznata sa svim ugovornim odnosima i utjecajem Metodologije na tržište.</p> <p>Dakle, unatoč činjenici da je Agencija nedvojbeno upoznata sa situacijom na tržištu i enormnom štetom koja bi usvajanjem izmjena Metodologije nastala</p>	<p>cijene terminskih ugovora na TTF tržištu i na temelju istoga krajnja cijena za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo od 1. travnja 2023. bi značajno porasla.</p> <p>Naime, utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. u iznosu od 105,6 EUR/MWh, a koji je više nego dvostruko veći u odnosu na trenutne tržišne cijene, izvjesno bi poremetilo tržišne odnose s obzirom na to da bi se dovela u pitanje mogućnost isporuke plina krajnjim kupcima. Isporuka plina prema višestruko višim cijenama bila bi financijski neprihvatljiva većini krajnjih kupaca kategorije kućanstvo što bi potencijalno dovelo do toga da kućanstva ne bi koristila prirodni plin jer ne bi mogla podmirivati troškove svoje potrošnje i tražila bi jeftinija rješenja, tj. zamjenske energente za grijanje, a najizglednije bi došlo do prelaska velikog broja kućanstava s javne usluge opskrbe plinom na tržišnu uslugu, odnosno promjena opskrbljivača plinom. Sve navedeno upućuje na to da bi u slučaju donošenja odluke o krajnjoj cijeni plina, bez provedenih Izmjena i dopuna Metodologije, opskrbljivači u obvezi javne usluge opskrbe plinom bili suočeni sa značajnim odljevom svojih kupaca te neizvjesnošću oko realizacije ugovorenih količina po postojećim ugovorima o nabavi plina, a čime bi, vrlo vjerojatno, bilo narušeno njihovo funkcioniranje na tržištu. Također, moglo bi doći do značajnih tehničkih poteškoća uslijed velikog broja istovremenih postupaka promjene opskrbljivača i nemogućnosti pravovremenog rješavanja zahtjeva krajnjih kupaca od strane opskrbljivača plinom. Stoga, Izmjene i dopune Metodologije, osim osiguranja zaštite krajnjih kupaca, imaju za cilj stvaranje preduvjeta za optimalno funkcioniranje tržišta u postojećim tržišnim okolnostima.</p> <p>O Prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije provedeno je javno savjetovanje u razdoblju od 8. do 14. ožujka 2023. te od 17. do 26. ožujka 2023., o čemu je javnost pravovremeno obaviještena nakon utvrđivanja Prijedloga Izmjena i dopuna Metodologije te je zainteresirana javnost bila pozvana na sudjelovanje u javnoj raspravi objavom poziva na mrežnim stranicama HERA-e na poveznici https://www.hera.hr/hr/html/savjetovanje-2023-04.html.</p> <p>HERA je tijekom donošenja Izmjena i dopuna Metodologije i tijekom provođenja javne rasprave na prijedlog Izmjena i dopuna Metodologije uzela u obzir uloge i djelovanje svih sudionika u lancu opskrbe plinom i na samom tržištu plina, a što uključuje krajnje kupce kućanstvo, opskrbljivače u obvezi javne usluge i trgovce ili opskrbljivače plinom.</p> <p>HERA je provela javno savjetovanje u vezi s Izmjenama i dopunama predmetne Metodologije u roku kako je propisan odredbama članka 94. stavka 5. Zakona o tržištu plina, čime je izvršila svoju zakonom propisanu obvezu, ne ugrožavajući pritom transparentnost i nediskriminatornost postupka te</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>opskrbljivačima u obvezi javne usluge (i njihovim dobavljačima), Agencija pristupa promjenama Metodologije bez da na bilo koji način pokuša zaštititi opskrbljivače u obvezi javne usluge (i njihove dobavljače), a posljedice čega će za njih biti nepopravljive.</p> <p>Također, osim što do predloženih izmjena i dopuna Metodologije dolazi bez ikakve najave od strane Agencije, opskrbljivačima se ne pomaže čak ni na način da im se ostavlja određeno vremensko razdoblje kako bi barem pokušali uskladiti svoje poslovanje novonastaloj situaciji iako su čitavo svoje poslovanje organizirali i dugoročno planirali sukladno trenutno važećoj Metodologiji.</p> <p>Vrlo je važna i činjenica da se promjenama Metodologije pristupa u tijeku trajanja ugovornog razdoblja opskrbe plinom u obvezi javne usluge koja se temelji na javnom natječaju pokrenutom od strane Agencije u listopadu 2020. godine u svrhu odabira opskrbljivača u obvezi javne usluge za razdoblje od 1. travnja 2021. do 30. rujna 2024. godine.</p> <p>Naime, sukladno uvjetima javnog natječaja koji su od strane Agencije bili propisani u dokumentu objavljenom dana 20. listopada 2020. godine, ponuditelji odabrani na javnom natječaju dužni su „<i>obračunavati i naplaćivati isporučeni plin kupcima iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu, prema iznosima tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, određenima na temelju Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu („Narodne novine“, broj 108/20) (dalje: Metodologija).</i>“</p> <p>Prema tome, uvjetima javnog natječaja Agencija je za čitavo ugovorno razdoblje (1. travnja 2021. – 30. rujna 2024.) izrijekom propisala primjenu cijene koja se temelji na trenutno važećoj Metodologiji.</p> <p>U tom smislu, odabrani ponuditelji su se na predmetni javni natječaj Agencije prijavili imajući u vidu upravo primjenu važeće Metodologije kroz čitavo ugovorno razdoblje opskrbe plinom, a uzimajući u obzir da dokumentacijom i uvjetima javnog natječaja, kao ni odlukama o odabiru opskrbljivača, ni na koji način nije predviđena iznimka od primjene važeće Metodologije ili njene izmjene i dopune.</p> <p>Slijedom navedenog, primjena predloženih izmjena i dopuna Metodologije na postojeće ugovorne odnose koji se temelje na provedenom javnom natječaju predstavljala bi nezakonito retroaktivno zadiranje u ugovorne uvjete što bi za predstavljalo opasnost za pravnu sigurnost pravnog poretka Republike Hrvatske. Ujedno, takva bi nezakonita primjena nedvojbena bila protivna načelu razmjernosti i načelu legitimnih očekivanja stranaka koje su prijavom na javni natječaj Agencije imale legitimno pravo očekivati da će se kroz čitavo</p>	<p>omogućujući jednak pristup svim dionicima, ostvarivanje čega bi bilo upitno da je svoj prijedlog ranije učinila dostupnim pojedinim subjektima.</p> <p>Obrazloženo:</p> <p>S obzirom na snažne poremećaje na tržištu energije zbog kojih je i Vlada Republike Hrvatske donijela izvanredne mjere za zaštitu sudionika na tržištu, HERA isto tako ima dužnost provoditi mjere za zaštitu krajnjih kupaca i osigurati optimalno funkcioniranje tržišta u postojećim okolnostima, stoga se pristupilo izradi prijedloga Izmjena i dopuna Metodologije.</p> <p>Predmetna Metodologija ne regulira ugovorne odnose između opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom i trgovaca/opskrbljivača te se ne može govoriti niti o retroaktivnom zadiranju u iste. Također, niti provedeni postupak za izbor opskrbljivača u obvezi javne usluge o opskrbi plinom na koji se poziva podnositelj prijedloga ne definira ugovorne uvjete između gore navedenih subjekata.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>ugovorno razdoblje primjenjivati upravo uvjeti iz javnog natječaja i važeća Metodologija.</p> <p>Nadalje, čak i u slučaju kada bi se predložene promjene Metodologije mogle smatrati opravdanim (a ne mogu), promjene Metodologije predložene su značajno prekasno. Naime, do promjena dolazi nakon što su sve količine plina za kupce iz kategorije kućanstvo već nabavljene. Upravo je društvo GEOPLIN d.o.o., kao odgovoran i pouzdan prodavatelj plina za sve svoje kupce koji su opskrbljivači u obvezi javne usluge (Termoplin d.d., Plin Konjščina d.o.o. i Zagorski Metalac d.o.o.) ugovorio određene količine plina, osigurao ih i stavio ih na raspolaganje svojim kupcima primjenjujući važeće Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom.</p> <p>Upravo iz uvida u sliku br. 2 naznačenu u popratnom dokumentu uz Prijedlog izmjena i dopuna Metodologije koja prikazuje ekstreme na europskom tržištu prirodnog plina jasno proizlazi činjenica da je Agencija imala dovoljno vremena za donošenje odluke o izmjenama i dopunama Metodologije, mnogo ranije prije završetka razdoblje za nabavu plina sukladno odredbama trenutne Metodologije.</p> <p>Štoviše, činjenica da se izmjene i dopune Metodologije vrše nakon proteka razdoblja za izračun troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. (od 1. travnja 2022. godine do 28. veljače 2023. godine) predstavlja daljnju nezakonitost predloženih promjena budući da iste predstavljaju retroaktivan zahvat u tržišnu cijenu izračunatu sukladno važećoj Metodologiji. Iz tog razloga, budući da je propisano razdoblje za formiranje cijene za isporuku plina u obvezi javne usluge za regulacijsku godinu koja traje od 1. travnja 2023. do 30. rujna 2024. godine već prošlo te je cijena formirana, društvo Geoplin d.o.o. strogo se protivi te striktno odbija sve promjene Metodologije predložene od strane Agencije za sve vezane isporuke plina.</p> <p>Važno je za istaknuti i činjenicu da se promjenama Metodologije nije pristupalo te su formule za izračun nabavne cijene plina ostale netaknute u razdoblju kada je cijena plina rasla. Pozivanje na smanjenje cijena plina u razdoblju od prosinca 2022. godine do danas predstavlja kontradikciju svih tržišnih postulata i normi, a sve uzimajući u obzir da je prodaja plina već izvršena prema ugovorenim cijenama i po tržišnim uvjetima predviđenim trenutno važećom Metodologijom.</p> <p>Slijedom svega navedenog, prijedlog je društva GEOPLIN d.o.o. da se izmjenama i dopunama Metodologije pristupa isključivo pod uvjetom da se u tekstu Metodologije izriječno predvidi okolnost da će se opskrbljivačima plinom u obvezi javne usluge (a posredno i njihovim dobavljačima) osigurati kompenzacija razlike između troška nabave plina izračunatog sukladno predloženim izmjenama i</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Budući da je razdoblje trgovanja proizvodima na TTF tržištu, koji su bili prethodno predviđeni Metodologijom kao relevantni za utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024., završilo s danom 28. veljače 2023., HERA je tek po isteku navedenog razdoblja bila u mogućnosti sa sigurnošću utvrditi novi trošak nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024., a koji bi iznosio 105,6 EUR/MWh.</p> <p>S obzirom na to da HERA ima dužnost provoditi mjere za zaštitu krajnjih kupaca, a imajući u vidu da bi primjena navedenog troška nabave plina u iznosu od 105,6 EUR/MWh, kao komponente krajnje cijene plina za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo, predstavljala značajno povećanje krajnje cijene plina, a istovremeno ne zanemarujući zabilježeno značajno smanjenje cijena plina na europskim tržištima i cijena terminskih ugovora na TTF tržištu od početka prosinca 2022. do danas, HERA je odlučila izmijeniti odredbe Metodologije na način da odražavaju aktualno stanje cijena plina na tržištu te omogućavaju opskrbu plinom krajnjim kupcima iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama.</p> <p>Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci te na taj način regulira odnose između OuOJU-a i krajnjih kupaca. Stoga, navedeni prijedlog izmjena i dopuna Metodologije, iskazan kroz zaprimljene primjedbe, HERA nije bila u mogućnosti implementirati i prihvatiti s obzirom na to da nije predmet ove Metodologije te nije u njezinoj nadležnosti.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>dopunama Metodologije i troška nabave plina izračunatog sukladno odredbama trenutno važeće Metodologije.</p> <p>U suprotnom, opskrbljivači plinom u obvezi javne usluge kao i njihovi dobavljači bit će dovedeni u bezizlaznu situaciju koja će u potpunosti onemogućiti njihov opstanak na tržištu Republike Hrvatske. Poduzimanje ovakvih mjera kojima se opskrbljivači, suprotno svim primjenjivim nacionalnim i europskim pravilima o zaštiti prava tržišnog natjecanja, direktno istiskuju s tržišta nije zabilježeno niti u jednoj drugoj članici Europske unije, već je u istima formiranje cijene i dalje pretežito ostavljeno tržištu.</p> <p>Shodno tome, društvo GEOPLIN d.o.o., ali i drugi opskrbljivači plinom bit će primorani, posredstvom nadležne Agencije za suradnju energetskih regulatora (ACER) te nadležnih tijela Europske komisije za energetiku i za tržišno natjecanje, svoja prava i obeštećenje, ali i odgovornost Agencije i njenih odgovornih osoba tražiti svim dostupnim pravnim radnjama pred sudovima i drugim nadležnim nacionalnim, europskim te međunarodnim tijelima.</p>	
Načelne primjedbe	Anonimno	<p>Predložena Izmjena i dopuna Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu, predviđa novu formulu za izračun cijene nabavke plina, i to posebno za regulacijsku godinu 2023./2024. te posebno za regulacijsku godinu 2024. Ukoliko bi prijedlog Izmjena i dopuna stupio na snagu, nedvojbeno je kako će Izmjena i dopuna Metodologije zajedno s Uredbom Vlade o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije, imati utjecaj na funkcioniranje tržišta plina i to prije svega na postojeće ugovorne odnose sklopljene između opskrbljivača u obvezi javne usluge i njihovih dobavljača.</p> <p>HERA-i su takvi ugovori dostavljeni još u prosincu 2021.g., ista je upoznata s njihovim sadržajem i samim time svjesna utjecaja koji bi eventualna Izmjena i dopuna Metodologije imala na postojeće ugovorne odnose.</p> <p>Kao što vam je poznato, u tijeku ove javne rasprave, Vlada RH je na sjednici održanoj 16. ožujka 2023., a na temelju članka 26. Zakona o energiji, donijela Uredbu o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije, objavljenu u Narodnim novinama NN 31/2023 (dalje u tekstu: Uredba). Uredba će stupiti na snagu 1. travnja 2023.g. te predmetna Uredba predstavlja višu silu u smislu čl. 43., a u svezi s člankom 26. Zakona o energiji.</p> <p>Naime Uredbom se, zbog poremećaja na domaćem tržištu energije, uređuju posebne mjere za trgovinu plinom, način i uvjeti formiranja cijena plina, osiguravanje uvjeta za sigurnost opskrbe plinom za određene kategorije kupaca plina, te posebni uvjeti obavljanja energetskih djelatnosti plinom. Posebne mjere su privremene i propisuju se za razdoblje od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2024. godine.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci. Dakle, Metodologijom se regulira odnos između OuOJU-a i krajnjih kupaca, dok je ugovaranje nabave plina predmet pregovora i tržišnih odnosa između OuOJU-a i opskrbljivača/trgovaca plinom.</p> <p>Budući da su prisutni poremećaji na tržištu energije koji se nisu mogli predvidjeti niti otkloniti, a uslijed kojih je i Vlada RH donijela Uredbu sa svrhom ublažavanja tih poremećaja, odnosno njihovog utjecaja na sudionike na tržištu, HERA je također pristupila izmjeni odredbi Metodologije, kako bi prema zakonskim i metodološkim odredbama osigurala zaštitu krajnjih kupaca i omogućila optimalno funkcioniranje tržišta plina u postojećim tržišnim okolnostima.</p> <p>Nije za očekivati da HERA svoje odluke u vezi s izmjenom podzakonskih akata, u ovom slučaju u vezi s izmjenom i dopunom predmetne Metodologije, temelji na pojedinačnim ugovornim klauzulama za koje su ugovorne strane u trenutku sklapanja ugovora utvrdile da odgovaraju njihovim interesima. Kad bi HERA postupala na prethodno opisani način, nije izvjesno da bi se takvo postupanje HERA-e moglo okarakterizirati kao usklađeno s ovlastima, odnosno nadležnostima iste propisanim važećim zakonodavnim okvirom.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Tako je navedenom Uredbom, između ostalog, određeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da je Proizvođač prirodnog plina društvo INA dužno društvu HEP u razdoblju primjene Uredbe prodavati prirodni plin u iznosu određenom iznosom cijene nabavke plina sukladno Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu koja se primjenjuje za razdoblje od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2024. (dakle sukladno predloženim Izmjenama i dopunama Metodologije); - da navedenim plinom raspolaže HEP, između ostalog, za potrebe javne usluge za potrebu kupaca iz kategorije kućanstvo; - da je HEP u obvezi u razdoblju primjene Uredbe prethodno navedeni prirodni plin prodavati opskrbljivačima u obvezi javne usluge u iznosu određenom cijenom nabavke plina iz Metodologije, odnosno sukladno predloženim Izmjenama i dopunama Metodologije ukoliko budu usvojene. <p>Dakle, Uredba se poziva na iznose cijena za nabavku plina iz Metodologije, odnosno na iznose cijena nabavke plina iz Izmjena i dopuna Metodologije ukoliko iste budu prihvaćene.</p> <p>Na taj način nedvojbeno će doći do poremećaja u postojećim odnosima u nabavno-opkrbnim lancima i kako je to već ranije navedeno, do negativnih utjecaja na postojeće ugovorne odnose između opskrbljivača u obvezi javne usluge i njihovih dobavljača. Naime, promjena reguliranja cijene za vrijeme trajanja ugovornih odnosa, a posebice kada je ta promjena izravno povezana s intervencijom države, uzrokuje i značajne financijske implikacije u postojećim ugovornim odnosima, te izlaže sve sudionike lanca opskrbe u obvezi javne usluge prirodnim plinom značajnom riziku od sudskim sporovima sa dalekosežnim materijalnim efektima za buduće poslovanje.</p> <p>Cijenimo i podržavamo mjere koje su usmjerene k smanjivanju krajnje cijene za kupce iz kategorije kućanstvo, no isto tako smatramo kako predložene Izmjene i dopune Metodologije nisu cjelovite, jer kako smo ranije pojasnili, ukoliko Izmjene i dopune budu prihvaćene, one će imati značajan i dalekosežan utjecaj na postojeće ugovorne odnose, prvenstveno između opskrbljivača i njihovih dobavljača, a istovremeno Izmjene i dopune, pa niti sama Metodologija, ne previđaju mogućnost pravedne nadoknade troškova i štete koji će nastati sudionicima na plinskom tržištu, koji će biti pogođeni direktno ili indirektno prodloženim mjerama.</p> <p>Također ističemo da prijedlog izmjena i dopuna Metodologije propisuje da bi se trošak nabave plina odredio za regulacijsku godinu 2023./2024. utvrdi primjenom aritmetičke sredine <i>Bid</i> i <i>Offer</i> cijena terminskih ugovora „<i>TTF Price Assesment – Summer 23</i>“ i „<i>TTF Price Assesment – Winter 23</i>“, objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „<i>European Spot Gas Markets</i>“ tijekom razdoblja od sedam dana koje započinje danom stupanja na snagu Izmjena i dopuna Metodologije u „Narodnim novinama“. Kako proces savjetovanja sa zainteresiranom javnošću završava</p>	<p>Djelomično prihvaćeno:</p> <p>Uzimajući u obzir činjenicu da je HERA provela dodatno javno savjetovanje u razdoblju od 17. do 26. ožujka 2023., za razdoblje od 1. travnja 2023., a u skladu s člankom 21. <i>Metodologije</i> (NN 108/20 i NN 20/22), primjenjivat će se važeći iznosi tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom iz prethodnog razdoblja, a koji su za krajnje kupce kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom određeni važećom <i>Odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2022. te za</i></p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>26.3.2023. ne ostaje dovoljno dana između stupanja na snagu metodologije i početka isporuke plina kupcima u kategoriji kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom prema novim cijenama, odnosno cijenama određenim novom metodologijom. Uz navedenu nemogućnost, vrijeme donošenja izmjena i dopuna metodologije također čini nemogućim poštivanje članka 6. stavka (2) i članka 17. Metodologije koji obvezuje Agenciju da Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom mora objaviti u »Narodnim novinama« i na svojim mrežnim stranicama najmanje deset dana prije početka regulacijske godine.</p> <p>Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18), Zakonom o energiji (NN 120/12, 14/14, 102/15, 68/18), Statutom HERA-e i zakonima kojima se uređuju pojedina tržišta energije uređeni su poslovi, ovlasti i odgovornosti HERA-e. Temeljni ciljevi regulacije energetske djelatnosti su, među ostalim, osiguranje objektivnosti, transparentnosti i nepristranosti u obavljanju energetske djelatnosti te uspostavljanje učinkovitog tržišta energije i tržišnog natjecanja. Nadalje, prema Zakonu o regulaciji energetske djelatnosti kao osnovni poslovi HERA-e propisani su i donošenje metodologija, odnosno tarifnih sustava u skladu s Zakonom, zakonom kojim se uređuje energetski sektor i drugim zakonima kojima se uređuju pojedina tržišta energije, nadzor transparentnosti funkcioniranja tržišta energije, praćenje provedbe mjera koje propisuje Vlada Republike Hrvatske za slučaj kriznih situacija u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor i ostalo.</p> <p>Iako je jasno kako HERA predloženim Izmjenama i dopunama i reguliranjem cijene ima za cilj zaštitu krajnjih kupaca iz kategorije kućanstva, smatramo kako ona ne postupi sukladno zadanim ciljevima regulacije energetske djelatnosti i Članku 19. Statuta Hrvatske energetske regulatorne agencije, jer prekoračuje granice svojih ovlaštenja te dovodi do narušavanja funkcioniranja veleprodajnih tržišta i ograničava tržišno natjecanje što će posljedično stvoriti nove poremećaje na tržištu plina. Nadalje, HERA nameće dionicima energetske djelatnosti neopravdane troškove s dalekosežnim posljedicama i reperkusijama koje bi posljedično ugrozile funkcioniranje važnih čimbenika na energetskom tržištu u RH pa samim time i stabilnost tržišta plinom.</p> <p>Slijedom navedenog, predlažemo sve ranije izneseno uzeti u obzir te omogućiti svim dionicima tržišta, kojima će navedenim promjenama biti prouzročena šteta, pravednu nadoknadu troškova koju će snositi zbog izmjena regulacija cijena plina.</p>	<p>razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023. (NN 108/22) te da će isti vrijediti do donošenja nove odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom koju će HERA donijeti u skladu sa zakonski propisanim rokovima, a po donošenju ovih Izmjena i dopuna Metodologije.</p> <p>U skladu s navedenim, HERA će za izračun troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. primijeniti formulu za izračun na način da se primijeni aritmetička sredina Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Q3, 23“ i „TTF Price Assessment – Winter 23“, objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets“ tijekom razdoblja od 15 dana koje započinje danom stupanja na snagu Izmjena i dopuna Metodologije, odnosno u razdoblju od 21. travnja do 5. svibnja 2023.</p> <p>Obrazloženo:</p> <p>Člankom 7. stavkom 9. Zakona o tržištu plina propisano je da za obavljanje reguliranih energetske djelatnosti iz članka 7. stavka 1. toga Zakona HERA donosi metodologije iz članka 94. istog Zakona te, između ostaloga, i metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu. Donošenje izmjena i dopuna predmetne Metodologije, predstavlja dužnost i nadležnost HERA-e te izvršavanje istih ne može predstavljati prekoračenje ovlasti koje su, u bitnome, propisane Zakonom o tržištu plina i Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti te nikako ne predstavlja težu povredu dužnosti članova Upravnog vijeća iz članka 19. Statuta HERA-e, kako to navodi podnositelj prijedloga.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
Načelne primjedbe (dostavljena izvan roka za dostavu primjedbi)	Anonimno	<p>Načelne materijalne primjedbe</p> <p>Prije svega, ističemo da izmjene i dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (dalje u tekstu: „Metodologija“) predložene od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje u tekstu: „Agencija“), suprotno odredbi članka 4. trenutno važeće Metodologije koja propisuje njene ciljeve, ruše preduvjete za optimalno funkcioniranje tržišta plina i ne stvaraju stabilne i predvidive uvjete poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge te u potpunosti onemogućuju tržišno formiranje krajnje cijene opskrbe plinom.</p> <p>Naime, predložene izmjene i dopune Metodologije usmjerene su isključivo na (eventualnu) zaštitu krajnjih kupaca bez da na bilo koji način provodi svoju obvezu zaštite opskrbljivača u obvezi javne usluge kao sudionika na plinskom tržištu Republike Hrvatske koje su poremećaji na plinskom tržištu upravo najviše disproportionalno pogodili.</p> <p>Budući da trošak nabave plina predstavlja veleprodajnu komponentu u strukturi krajnje cijene, svaka promjena formule za formiranje takve cijene utječe izravno na sve aktivne dionike tržišta opskrbe plinom u obvezi javne usluge.</p> <p>Predloženom promjenom formule za izračun nabavne cijene plina opskrbljivači u obvezi javne usluge neopravdano bi se dodatno opteretili i to do razine nemogućnosti rada. Posljedično, navedena intervencija Agencije u Metodologiju predstavlja i povredu nacionalne i europske regulative o zaštiti prava tržišnog natjecanja, budući da bi dovela i do potpunog istiskivanja opskrbljivača plinom s tržišta Republike Hrvatske.</p> <p>Nadalje, nesporna je činjenica da opskrbljivači plinom ni na koji način nisu bili obaviješteni o promjeni Metodologije. U okviru sastanaka vođenih između Udruženja opskrbljivača i distributera plinom s jedne strane te Agencije i Ministarstva s druge strane, u više je navrata dobiven odgovor kako se promjeni Metodologije neće uopće pristupiti., Na posljednjem sastanku održanom dana 31. siječnja 2023. godine Agencija je obećala da čak i u slučaju da se pristupi promjeni Metodologije, opskrbljivačima će se osigurati kompenzacija kako se njihov položaj ne bi (dodatno) pogoršao te da zbog eventualne promjene Metodologije nitko od opskrbljivača i njihovih dobavljača neće biti financijski oštećen. Također, Agenciji su svi opskrbljivači plinom u obvezi javne usluge, pa tako i energetski subjekt, na njen izričiti zahtjev krajem 2021. godine na uvid dali sve postojeće ugovore o nabavi plina zbog čega je Agencija nesporno upoznata sa svim ugovornim odnosima i utjecajem Metodologije na tržište.</p> <p>Dakle, unatoč činjenici da je Agencija nedvojbeno upoznata sa situacijom na tržištu i enormnom štetom koja bi usvajanjem izmjena Metodologije nastala opskrbljivačima u obvezi javne usluge, Agencija pristupa promjenama Metodologije bez da na bilo koji način pokuša zaštititi opskrbljivače u obvezi javne usluge, a posljedice čega će za nas biti nepopravljive.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA je prema članku 16. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12 i 68/18), u provođenju sustava regulacije energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge dužna primjenjivati mjere za zaštitu prava krajnjih kupaca u skladu s posebnim zakonima.</p> <p>Glavni ciljevi Metodologije su, među ostalim, stvaranje preduvjeta za optimalno funkcioniranje tržišta plina uz osiguranje zaštite krajnjih kupaca. Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci. Dakle, Metodologijom se regulira odnos između OuOJU-a i krajnjih kupaca, dok je ugovaranje nabave plina predmet pregovora i tržišnih odnosa između OuOJU-a i opskrbljivača/trgovaca plinom.</p> <p>Budući da su prisutni poremećaji na tržištu energije koji se nisu mogli predvidjeti niti otkloniti, HERA je pristupila izmjeni Metodologije, kako bi prema zakonskim i metodološkim odredbama osigurala zaštitu krajnjih kupaca. Naime, zbog zabilježenih visokih cijena terminskih ugovora na TTF tržištu u razdoblju koje je prethodno određeno kao relevantno za određivanje troška nabave plina, način određivanja troška nabave plina ne bi odražavao aktualne cijene terminskih ugovora na TTF tržištu i na temelju istoga krajnja cijena za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo od 1. travnja 2023. bi značajno porasla.</p> <p>O Prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije provedeno je javno savjetovanje u razdoblju od 8. do 14. ožujka 2023. te dodatno od 17. do 26. ožujka 2023., o čemu je javnost pravovremeno obaviještena nakon utvrđivanja Prijedloga Izmjena i dopuna Metodologije te je zainteresirana javnost bila pozvana na sudjelovanje u javnoj raspravi objavom poziva na mrežnim stranicama HERA-e na poveznici https://www.hera.hr/hr/html/savjetovanje-2023-04.html.</p> <p>HERA je tijekom donošenja Izmjena i dopuna Metodologije i tijekom provođenja javne rasprave na prijedlog Izmjena i dopuna Metodologije uzela u obzir uloge i djelovanje svih sudionika u lancu opskrbe plinom i na samom tržištu plina, a što uključuje krajnje kupce kućanstvo, opskrbljivače u obvezi javne usluge i trgovce ili opskrbljivače plinom.</p> <p>HERA je provela javno savjetovanje u vezi s izmjenama i dopunama predmetne Metodologije u roku kako je propisan odredbama članka 94. stavka 5. Zakona o tržištu plina, čime je izvršila svoju zakonom propisanu obvezu, ne ugrožavajući pritom transparentnost i nediskriminatornost postupka te omogućujući jednak pristup svim dionicima, ostvarivanje čega bi bilo upitno da je svoj prijedlog ranije učinila dostupnim pojedinim subjektima.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Također, osim što do predloženih izmjena i dopuna Metodologije dolazi bez ikakve najave od strane Agencije, opskrbljivačima se ne pomaže čak ni na način da im se ostavlja određeno vremensko razdoblje kako bi barem pokušali uskladiti svoje poslovanje novonastaloj situaciji iako su čitavo svoje poslovanje organizirali i dugoročno planirali sukladno trenutno važećoj Metodologiji.</p> <p>Vrlo je važna i činjenica da se promjenama Metodologije pristupa u tijeku trajanja ugovornog razdoblja opskrbe plinom u obvezi javne usluge koja se temelji na javnom natječaju pokrenutom od strane Agencije u listopadu 2020. godine u svrhu odabira opskrbljivača u obvezi javne usluge za razdoblje od 1. travnja 2021. do 30. rujna 2024. godine.</p> <p>Naime, sukladno uvjetima javnog natječaja koji su od strane Agencije bili propisani u dokumentu objavljenom dana 20. listopada 2020. godine, ponuditelji odabrani na javnom natječaju, pa tako i energetska subjekt, dužni su „obračunavati i naplaćivati isporučeni plin kupcima iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu, prema iznosima tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, određenima na temelju Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu („Narodne novine“, broj 108/20) (dalje: Metodologija).“</p> <p>Prema tome, uvjetima javnog natječaja Agencija je za čitavo ugovorno razdoblje (1. travnja 2021. – 30. rujna 2024.) izrijekom propisala primjenu cijene koja se temelji na trenutno važećoj Metodologiji.</p> <p>U tom smislu, energetska subjekt se na predmetni javni natječaj Agencije prijavilo imajući u vidu upravo primjenu važeće Metodologije kroz čitavo ugovorno razdoblje opskrbe plinom, a uzimajući u obzir da dokumentacijom i uvjetima javnog natječaja, kao ni odlukom o odabiru energetske subjekta za opskrbljivača u obvezi javne usluge, ni na koji način nije predviđena iznimka od primjene važeće Metodologije ili njene izmjene i dopune.</p> <p>Slijedom navedenog, primjena predloženih izmjena i dopuna Metodologije na postojeće ugovorne odnose koji se temelje na provedenom javnom natječaju predstavljala bi nezakonito retroaktivno zadiranje u ugovorne uvjete što bi za predstavljalo opasnost za pravnu sigurnost pravnog poretka Republike Hrvatske. Ujedno, takva bi nezakonita primjena nedvojbeno bila protivna načelu razmjernosti i načelu legitimnih očekivanja društva koje je prijavom na javni natječaj Agencije imalo legitimno pravo očekivati da će se kroz čitavo ugovorno razdoblje primjenjivati upravo uvjeti iz javnog natječaja i važeća Metodologija.</p>	<p>S obzirom na snažne poremećaje na tržištu energije, zbog kojih je i Vlada Republike Hrvatske donijela izvanredne mjere za zaštitu sudionika na tržištu, HERA ima dužnost provoditi mjere za zaštitu krajnjih kupaca, stoga se pristupilo izradi prijedloga Izmjena i dopuna Metodologije.</p> <p>Predmetna Metodologija ne regulira ugovorne odnose između opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom i trgovaca/opskrbljivača te se ne može govoriti niti o retroaktivnom zadiranju u iste. Također, niti provedeni postupak za izbor opskrbljivača u obvezi javne usluge na koji se poziva podnositelj prijedloga ne definira ugovorne uvjete između gore navedenih subjekata.</p> <p>Radi zaštite krajnjih kupaca kategorije kućanstvo, predmetnim Izmjenama i dopunama Metodologije nastoji se ublažiti utjecaj nestabilnih i neobičajeno visokih cijena na tržištu, odnosno omogućiti opskrba plinom kućanstava u javnoj usluzi po razumnim cijenama.</p> <p>Budući da je razdoblje trgovanja proizvodima na TTF tržištu, koji su bili prethodno predviđeni Metodologijom kao relevantni za utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024., završilo s danom 28. veljače 2023., HERA je tek po isteku navedenog razdoblja bila u mogućnosti sa sigurnošću utvrditi novi trošak nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024., koji bi iznosio 105,6 EUR/MWh.</p> <p>S obzirom na to da HERA ima dužnost provoditi mjere za zaštitu krajnjih kupaca, a imajući u vidu da bi primjena navedenog troška nabave plina u iznosu od 105,6 EUR/MWh, kao komponente krajnje cijene plina za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo, predstavljala značajno povećanje krajnje cijene plina, a istovremeno ne zanemarujući zabilježeno značajno smanjenje cijena plina na europskim tržištima i cijena terminkih ugovora na TTF tržištu od početka prosinca 2022. do danas, HERA je odlučila izmijeniti odredbe Metodologije na način da odražavaju aktualno stanje cijena plina na tržištu te omogućavaju opskrbu plinom krajnjim kupcima iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama.</p> <p>Isto tako, utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. u iznosu koji je više nego dvostruko veći u odnosu na trenutne tržišne cijene, izvjesno bi poremetilo tržišne odnose, s obzirom na to da bi se dovela u pitanje mogućnost isporuke plina krajnjim kupcima. Isporuka plina prema višestruko višim cijenama bila bi financijski neprihvatljiva većini krajnjih kupaca kategorije kućanstvo što bi potencijalno dovelo do toga da kućanstva ne bi koristila prirodni plin jer ne bi mogla podmirivati troškove svoje potrošnje i tražila bi jeftinija rješenja, tj. zamjenske energente za grijanje, a najizglednije bi došlo do prelaska velikog broja kućanstava s javne usluge opskrbe plinom na</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Nadalje, čak i u slučaju kada bi se predložene promjene Metodologije mogle smatrati opravdanim (a ne mogu), promjene Metodologije predložene su značajno prekasno. Naime, do promjena dolazi nakon što su sve količine plina za kupce iz kategorije kućanstvo već nabavljene primjenjujući važeću Metodologiju.</p> <p>Upravo iz uvida u sliku br. 2 naznačenu u popratnom dokumentu uz Prijedlog izmjena i dopuna Metodologije koja prikazuje ekstreme na europskom tržištu prirodnog plina jasno proizlazi činjenica da je Agencija imala dovoljno vremena za donošenje odluke o izmjenama i dopunama Metodologije, mnogo ranije prije završetka razdoblja za nabavu plina sukladno odredbama trenutne Metodologije.</p> <p>Štoviše, činjenica da se izmjene i dopune Metodologije vrše nakon proteka razdoblja za izračun troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023/2024. (od 1. travnja 2022. godine do 28. veljače 2023. godine) predstavlja daljnju nezakonitost predloženih promjena budući da iste predstavljaju retroaktivan zahvat u tržišnu cijenu izračunatu sukladno važećoj Metodologiji. Iz tog razloga, budući da je propisano razdoblje za formiranje cijene za isporuku plina u obvezi javne usluge za regulacijsku godinu koja traje od 1. travnja 2023. do 30. rujna 2024. godine već prošlo te je cijena formirana, društvo se strogo protivi te striktno odbija sve promjene Metodologije predložene od strane Agencije za sve vezane isporuke plina.</p> <p>Važno je za istaknuti i činjenicu da se promjenama Metodologije nije pristupalo te su formule za izračun nabavne cijene plina ostale netaknute u razdoblju kada je cijena plina rasla. Pozivanje na smanjenje cijena plina u razdoblju od prosinca 2022. godine do danas predstavlja kontradikciju svih tržišnih postulata i normi, a sve uzimajući u obzir da je kupoprodaja plina već izvršena prema ugovorenim cijenama i po tržišnim uvjetima predviđenim trenutno važećom Metodologijom.</p> <p>Slijedom svega navedenog, prijedlog je energetske subjekta da se izmjenama i dopunama Metodologije pristupa isključivo pod uvjetom da se u tekstu Metodologije izriječno predvidi okolnost da će se opskrbljivačima plinom u obvezi</p>	<p>tržišnu uslugu opskrbe plinom, odnosno promjena opskrbljivača plinom. Sve navedeno upućuje na to da bi u slučaju donošenja odluke o krajnjoj cijeni plina, bez provedenih izmjena i dopuna Metodologije, opskrbljivači u obvezi javne usluge opskrbe plinom bili suočeni sa značajnim odljevom svojih kupaca te neizvjesnošću oko realizacije ugovorenih količina po postojećim ugovorima o nabavi plina, a čime bi, vrlo vjerojatno, bilo narušeno njihovo funkcioniranje na tržištu. Također, moglo bi doći do značajnih tehničkih poteškoća uslijed velikog broja istovremenih postupaka promjene opskrbljivača i nemogućnosti pravovremenog rješavanja zahtjeva krajnjih kupaca od strane opskrbljivača plinom. Stoga, izmjene i dopune Metodologije, osim osiguranja zaštite krajnjih kupaca, imaju za cilj stvaranje preduvjeta za optimalno funkcioniranje tržišta u postojećim tržišnim okolnostima.</p> <p>Obrazloženo:</p> <p>Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci te na taj način regulira odnose između OuOJU-a i krajnjih kupaca. Tržišna cijena na koju se referira podnositelj prijedloga je formirana ugovornim odnosom (odnosno, rezultat je suglasnosti volja ugovornih strana) i nije predmet regulacije ovih izmjena i dopuna Metodologije te se u tom kontekstu ne može govoriti o retroaktivnom zahvatu u cijene.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>javne usluge osigurati kompenzacija razlike između troška nabave plina izračunatog sukladno predloženim izmjenama i dopunama Metodologije i troška nabave plina izračunatog sukladno odredbama trenutno važeće Metodologije.</p> <p>U suprotnom, opskrbljivači plinom u obvezi javne usluge bit će dovedeni u bezizlaznu situaciju koja će u potpunosti onemogućiti njihov opstanak na tržištu Republike Hrvatske. Poduzimanje ovakvih mjera kojima se opskrbljivači, suprotno svim primjenjivim nacionalnim i europskim pravilima o zaštiti prava tržišnog natjecanja, direktno istiskuju s tržišta nije zabilježeno niti u jednoj drugoj članici Europske unije, već je u istima formiranje cijene i dalje pretežito ostavljeno tržištu. Shodno tome, energetske subjekt ali i drugi opskrbljivači plinom bit će primorani, posredstvom nadležne Agencije za suradnju energetskih regulatora (ACER) te nadležnih tijela Europske komisije za energetiku i za tržišno natjecanje, svoja prava i obeštećenje, ali i odgovornost Agencije i njenih odgovornih osoba tražiti svim dostupnim pravnim radnjama pred sudovima i drugim nadležnim nacionalnim, europskim te međunarodnim tijelima.</p>	
Načelne primjedbe (dostavljena izvan roka za dostavu primjedbi)	Anonimno	<p>Donošenje Izmjena i dopuna Metodologije nakon proteka propisanih rokova</p> <p>Prilikom objave obavijesti o provođenju savjetovanja glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu objavljenim na internetskim stranicama Agencije dana 8. ožujka 2023. godine Agencija je pozvala energetske subjekte te zainteresiranu i stručnu javnost da dostave svoje primjedbe, mišljenja ili očitovanja uz naznaku da će se javna rasprava glede navedenog Prijedloga održati od 8. ožujka do 14. ožujka 2023. godine.</p> <p>Naknadno, nakon zaprimljenih primjedbi, Agencije je dana 17. ožujka 2023. godine na internetskim stranicama objavila obavijest da će se glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije provesti dodatna javna rasprava u trajanju od 17. ožujka do 26. ožujka 2023. godine.</p> <p>S tim u vezi, ističemo da je sukladno članku 6. stavku 2. važeće Metodologije propisana obveza Agencije da Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca tekuće godine te za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna iduće godine objavi u „Narodnim novinama“ i na svojim mrežnim stranicama najmanje deset dana prije početka regulacijske godine.</p> <p>Shodno tome, člankom 16. važeće Metodologije utvrđeno je da regulacijska godina 2023./2024. počinje 1. travnja 2023., a završava 30. rujna 2024. godine. Prema tome, obveza je Agencije da Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom objavi u „Narodnim novinama“ najmanje deset dana prije 1. travnja 2023. godine, odnosno najkasnije dana 22. ožujka 2023. godine.</p> <p>Međutim, uzimajući u obzir činjenicu da se javna rasprava o Prijedlogu izmjena i dopuna Metodologije održava do 26. ožujka 2023. godine, nesporno je da se Agencija već nalazi u zakašnjenju te krši svoje izrijekom propisane obveze budući</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Uzimajući u obzir da je HERA provela dodatno javno savjetovanje u razdoblju od 17. do 26. ožujka 2023., za razdoblje od 1. travnja 2023., a u skladu s člankom 21. Metodologije (NN 108/20 i NN 20/22), primjenjivat će se važeći iznosi tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom iz prethodnog razdoblja, a koji su za krajnje kupce kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom određeni važećom Odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom od 1. listopada do 31. prosinca 2022. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023. (NN 108/22) te da će isti vrijediti do donošenja nove odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom koju će HERA donijeti u skladu sa zakonski propisanim rokovima, a po donošenju ovih Izmjena i dopuna Metodologije.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>da više ni na koji način nije u mogućnosti objaviti Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom deset dana prije početka regulacijske godine. Slijedom navedenog, nedvojbeno je da bi usvajanje Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije, a osobito eventualno donošenje Odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom predstavljalo grubu povredu dužnosti Agencije, dok bi navedeni akti u konkretnom slučaju bili nezakoniti, a sve imajući na umu da je riječ o izmjenama elemenata izračuna cijene kao bitnog sastojka ugovornih odnosa.</p>	
<p>Načelne primjedbe (dostavljena izvan roka za dostavu primjedbi)</p>	<p>Anonimno</p>	<p>Nepostojanje Plana savjetovanja s javnošću</p> <p>Dodatno, ukazujemo na činjenicu da je odredbama članaka 11. stavaka 5. i 6. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine br. 25/2013, 85/2015, 69/2022, dalje u tekstu: „Zakon o pravu na pristup informacijama“) propisano: „Tijela javne vlasti dužna su donijeti i na svojoj internetskoj stranici objaviti plan savjetovanja s javnošću za kalendarsku godinu najkasnije do isteka prethodne kalendarske godine. O izmjenama plana savjetovanja tijelo javne vlasti dužno je istim putem izvijestiti javnost. Plan savjetovanja s javnošću sadrži naziv propisa, općeg akta ili dokumenta za koji se provodi savjetovanje, očekivano vrijeme njegova donošenja ili usvajanja, okvirno vrijeme provedbe internetskog savjetovanja te druge predviđene načine na koje se namjerava provesti savjetovanje, kao što su javne rasprave, distribucija nacрта propisa zainteresiranoj javnosti elektroničkom poštom, sudjelovanje u radnim skupinama i drugo.“</p> <p>Također, Smjernicama za provedbu članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama – Savjetovanja s javnošću, od 21. prosinca 2016. godine donesenim od strane Povjerenika za informiranje kao ovlaštenog tijela za nadzor provjere i primjene Zakona o pravu na pristup informacijama (dalje u tekstu: „Smjernice“) je u pogledu plana savjetovanja s javnošću predviđeno: „U svrhu kvalitetnog planiranja rada tijela javne vlasti i informiranja javnosti koja se želi uključiti priložima u postupku donošenja akata, nužno je da tijelo javne vlasti do kraja kalendarske godine objavi plan savjetovanja s javnošću za iduću godinu. U Planu savjetovanja navodi se naziv akata koje tijelo planira donijeti u sljedećoj godini, očekivani kvartal ili mjesec provedbe savjetovanja s javnošću, kao i očekivani kvartal iii mjesec usvajanja. Plan savjetovanja mora sadržavati i informaciju o tome na koje se sve druge načine i u kojem razdoblju eventualno planira provedba savjetovanja s javnošću (npr. javna rasprava, slanje elektroničkom poštom). U slučaju da se neki segment plana mijenja, novi, ažurirani plan možete u svakom trenutku objaviti na internetskoj stranici, sukladno Zakonu. Preporuka je da se Plan savjetovanja objavi na internetskoj stranici na način koji je prilagođen korisniku (pravilo tri klika) i po mogućnosti, u dijelu internetske stranice posvećenom savjetovanjima s javnošću iii pristupu informacijama.“</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA predložene Izmjene i dopune Metodologije nije mogla prethodno predvidjeti niti planirati, uzimajući u obzir poremećaje na tržištu energije te izvanredne mjere Vlade Republike Hrvatske u pogledu otklanjanja poremećaja na tržištu energije koje su na snazi. Naime, ovdje je bila riječ o neplaniranoj normativnoj aktivnosti donositelja akta koja nije ni mogla biti predviđena Planom savjetovanja, a u prilog ovakvom postupku HERA-e ide i Odluka Ustavnog suda broj U-II/3334/2019 u kojoj se razmatra primjena odredbi vezanih za Plan savjetovanja.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Međutim, uvidom u internetsku stranicu Agencije vidljivo je da Agencija za 2023. godinu nije uopće objavila Plan savjetovanja s javnošću u kojem bi se predvidjela javna rasprava glede Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije, a čime bi zainteresirana javnost pravovremeno o istome bila obaviještena. Štoviše, na internetskoj stranici Agencije vidljivo je da Agencija niti za jednu od prethodnih godina nije donijela Plan savjetovanja s javnošću iako je to njena obveza sukladno odredbi članka 11. stavka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama.</p>	
<p>Načelne primjedbe (dostavljena izvan roka za dostavu primjedbi)</p>	<p>Anonimno</p>	<p>Objava primjedbi, mišljenja i očitovanja zainteresirane javnosti</p> <p>Također, opreza radi, ukazujemo i na odredbu članka 11. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama sukladno kojoj je Agencija, po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga, dužna izraditi i na svojoj internetskoj stranici objaviti izvješće o savjetovanju s javnošću koje sadrži zaprimljene prijedloge i primjedbe te očitovanja s razlozima za neprihvatanje pojedinih prijedloga i primjedbi.</p> <p>Međutim, uzimajući u obzir činjenicu da je očita namjera Agencija žurno usvojiti konačan tekst Metodologije te donijeti Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za naredno razdoblje, postavlja se pitanje na koji način će Agencija valjano razmotriti i očitovati se na sve primjedbe, mišljenja i očitovanja zainteresirane javnosti te o istome sastaviti izvješće u roku od svega nekoliko dana nakon završetka ovog skraćenog savjetovanja.</p> <p>Navedeno jasno ukazuje na činjenicu da Agencija sporno savjetovanje provodi isključivo pro forme, bez prave namjere da omogući zainteresiranoj javnosti sudjelovanje u donošenju izmjena i dopuna Metodologije, a što je protivno svim naprijed navedenim propisima kao i općim načelima savjetovanja propisanim Kodeksom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine br. 140/2009) i to načelu sudjelovanja, načelu povjerenja, načelu otvorenosti i odgovornosti te načelu djelotvornosti.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA je sve pristigle primjedbe i komentare razmotrila i detaljno analizirala prije donošenja Izmjena i dopuna Metodologije, a sve kako bi iste, u skladu s mogućnostima koje joj dopušta zakonski i regulatorni okvir, pokušala do najviše mjere uvažiti i provesti kroz Izmjene i dopune Metodologije.</p> <p>Isti ćemo da se pri analizi i razmatranju zaprimljenih primjedbi i mišljenja svakako nije umanjila važnost i ozbiljnost istih budući da su se prijedlozi, za koje je to bilo opravdano, i prihvatili, a ako su isti bili u skladu s ovlastima i u nadležnosti HERA-e, kao i u skladu s vrstom akta koji je bio predmet javne rasprave.</p> <p>Po završetku savjetovanja, HERA je pristupila izradi ovoga dokumenta (Rezultati javnog savjetovanja) u kojemu su prikazane primjedbe, komentari i prijedlozi, kao i njihov status (obrazloženo, prihvaćeno, nije prihvaćeno, djelomično prihvaćeno) te se isti objavljuje na mrežnim stranicama HERA-e.</p>
<p>Članak 1.</p>	<p>GEOPLIN d.o.o. i Anonimno</p>	<p>Nejasni su i neobrazloženi razlozi podjele inicijalne regulacijske godine 2023/2024. na dva razdoblja – regulacijsku godinu 2023/2024. koja počinje 1. travnja 2023., a završava 31. ožujka 2024. te regulacijske godine 2024. koja počinje 1. travnja 2024., a završava 30. rujna 2024.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Izmjenama i dopunama Metodologije regulacijska godina 2023./2024. dijeli se na dvije regulacijske godine u trajanju od 12 i od 6 mjeseci, čime se skraćuje razdoblje za koje se donosi odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno omogućava se utvrđivanje troška nabave plina kao komponente krajnje cijene plina zasebno za svako od navedenih razdoblja.</p> <p>Takvim pristupom krajnja cijena opskrbe plinom za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo bit će odraz aktualnog stanja na tržištu, što konkretno za regulacijsku</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
Članak 2.	GEOPLIN d.o.o. i Anonimno	Vidi primjedbu uz članak 1.	godinu 2023./2024. znači opskrbu plinom krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama. Za regulacijsku godinu 2024., primjenom istog pristupa, HERA je propisala određivanje troška nabave plina, i to primjenom formule koja će odražavati cijene terminskih ugovora na TTF tržištu aktualne neposredno prije donošenja odluke o krajnjoj cijeni opskrbe plinom za regulacijsku godinu 2024.
Članak 3.	GEOPLIN d.o.o. i Anonimno	<p>Sukladno navedenom članku trošak nabave plina za regulacijsku godinu 2023/2024. vršio bi se prema aritmetičkoj sredini <i>Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Summer 23“</i> i <i>„TTF Price Assessment – Winter 23“</i>, objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „<i>European Spot Gas Markets</i>” tijekom razdoblja od sedam dana koje započinje danom stupanja na snagu.</p> <p>U pogledu navedenog, ističemo da razdoblje od sedam dana predstavlja vrlo kratko i vremenski nereprezentativno razdoblje koje je sušta suprotnost načinu izračuna troška nabave plina koji je trenutno na snazi i prema kojem su opskrbljivači godinama organizirali i planirali svoje poslovanje.</p> <p>Dakle, umjesto planiranog razdoblja od 1. travnja 2022. godine do 28. veljače 2023. godine koje obuhvaća ukupno 334 dana, odnosno punih 11 mjeseci koji ulaze u formulu za izračun troška nabave plina, prijedlog je Agencije da se navedeno razdoblje skрати na ukupno 7 dana.</p> <p>Navedeno potvrđuje neetično postupanje Agencije te predstavlja nezapamćeni presedan na tržištu plina europskih zemalja, posebice imajući u vidu da Agencija ni na koji način nije obrazložila zašto se u obzir uzima upravo razdoblje u trajanju od sedam dana.</p> <p>Također, uzimajući u obzir da je javna rasprava u pogledu izmjena Metodologije utvrđena u trajanju do 26. ožujka 2023. godine, a da je sukladno članku 94. stavku 6. Zakona o tržištu plina Agencija dužna objaviti u Narodnim novinama najmanje 15 dana prije početka njene primjene, ukazujemo i na operativnu nemogućnost utvrđivanja troška nabave plina sukladno predloženoj formuli. Naime, kada se uzme u obzir eventualan dan stupanja na snagu i početak primjene predloženih izmjena Metodologije, izračun troška nabave plina neće biti izvediv temeljem cijene terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Summer 23“ te je u tom smislu predložena izmjena formule obračuna troška nabave plina apsolutno neprimjenjiva.</p>	<p>Djelomično prihvaćeno:</p> <p>Uzimajući u obzir da je HERA provela dodatno javno savjetovanje u razdoblju od 17. do 26. ožujka 2023., za razdoblje od 1. travnja 2023., a u skladu s člankom 21. <i>Metodologije</i> (NN 108/20 i NN 20/22), primjenjivat će se važeći iznosi tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom iz prethodnog razdoblja, a koji su za krajnje kupce kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom određeni važećom <i>Odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2022. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023.</i> (NN 108/22) te da će isti vrijediti do donošenja nove odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom koju će HERA donijeti u skladu sa zakonski propisanim rokovima, a po donošenju ovih Izmjena i dopuna Metodologije.</p> <p>U skladu s navedenim, HERA će za izračun troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. primijeniti formulu za izračun na način da se primijeni aritmetička sredina <i>Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Q3, 23“</i> i <i>„TTF Price Assessment – Winter 23“</i>, objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „<i>European Spot Gas Markets</i>” u trajanju od 15 dana koje započinje danom stupanja na snagu Izmjena i dopuna Metodologije, odnosno u razdoblju od 21. travnja do 5. svibnja 2023.</p> <p>Takvim pristupom krajnja cijena opskrbe plinom za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo će biti odraz aktualnog stanja na tržištu, što konkretno, za regulacijsku godinu 2023./2024., znači opskrbu plinom krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
Članak 4.	GEOPLIN d.o.o. i Anonimno	<p>Sukladno navedenom članku trošak nabave plina za novouvedenu regulacijsku godinu 2024. vršio bi se prema aritmetičkoj sredini <i>Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Summer 24“</i> objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „<i>European Spot Gas Markets</i>“ tijekom razdoblja od sedam dana koje započinje 1. ožujka 2024.</p> <p>Jednako kao i u primjedbi navedenoj uz članak 3., ističemo da razdoblje od sedam dana predstavlja vrlo kratko i vremenski nereprezentativno razdoblje tijekom koje se ne može uzeti u obzir za izračun relevantnog troška nabave plina.</p> <p>Međutim, u ovom slučaju situacija je još i štetnija budući da Agencija predlaže za izračun cijene uzeti cijenu koja nije trenutna burzovna cijena te se ista bazira isključivo na pretpostavki da će u razdoblju od 1. ožujka 2024. godine cijena biti još povoljnija.</p> <p>Shodno tome, postavlja se pitanje što će se dogoditi ako cijena plina na relevantnom tržištu dana 1. ožujka 2024. ponovno bude nepovoljna, odnosno hoće li Agencija tada ponovno pristupiti izmjenama i dopunama Metodologije.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Za regulaciju godinu 2024. HERA je propisala način određivanja troška nabave plina istim pristupom kao i za regulacijsku godinu 2023./2024., primjenom formule koja će odražavati aktualne cijene terminskih ugovora na TTF tržištu koje će u trenutku donošenja odluke o krajnjoj cijeni opskrbe plinom za regulacijsku godinu 2024. biti aktualne neposredno prije početka regulacijske godine 2024.</p> <p>Takvim pristupom krajnja cijena opskrbe plinom za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo bit će odraz aktualnog stanja na tržištu, što konkretno, za razdoblje od 1. travnja do 30. rujna 2024., znači opskrbu plinom krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo po razumnim cijenama.</p> <p>Djelomično prihvaćeno:</p> <p>Isto tako, HERA je razdoblje trgovanja, koje uzima kao relevantno za određivanje troška nabave plina, produžila s prvotno predviđenih 7 dana na 15 dana, a kako bi se obuhvatio dulji raspon cijena trgovanja, no istovremeno da isti odražava aktualno stanje na tržištu plina.</p>
Članak 5.	GEOPLIN d.o.o. i Anonimno	<p>Iz navedene odredbe ponovno je jasno vidljivo da je cilj Agencije na svaki način sniziti cijenu plina za konačnog kupca, a da se ni na koji način ne uzima u obzir nedvojbeni štetan utjecaj predloženih izmjena i dopuna na položaj opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge, a posljedično i na položaj njihovih dobavljača.</p> <p>Upravo iz navedenog razloga, prijedlog je društva GEOPLIN d.o.o. da se izmjenama i dopunama Metodologije pristupa isključivo pod uvjetom da se u tekstu Metodologije izriječno predvidi okolnost da će se opskrbljivačima plinom u obvezi javne usluge osigurati (a posredno i njihovim dobavljačima) kompenzacija razlike između troška nabave plina izračunatog sukladno predloženim izmjenama i dopunama Metodologije i troška nabave plina izračunatog sukladno odredbama trenutno važeće Metodologije.</p> <p>Ujedno, ukazuje se i na pravnu nedosljednost i nelogičnost činjenice da predložena dopuna Metodologije upućuje na primjenu propisa donesenih od strane Vlade RH (Uredbe), dok Uredbe Vlade RH istovremeno upućuju na izračun cijene sukladno odredbama Metodologije.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>Budući da su prisutni poremećaji na tržištu energije koji se nisu mogli predvidjeti niti otkloniti, a uslijed kojih je i Vlada RH donijela Uredbu sa svrhom ublažavanja tih poremećaja, odnosno njihovog utjecaja na sudionike na tržištu, HERA je također pristupila izmjeni odredbi Metodologije, da bi prema zakonskim i metodološkim odredbama osigurala zaštitu krajnjih kupaca, ali i osigurala optimalno funkcioniranje tržišta u trenutnim okolnostima.</p> <p>Metodologija propisuje strukturu i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnju cijenu opskrbe plinom koju plaćaju krajnji kupci te na taj način regulira odnose između OuOJU-a i krajnjih kupaca. Stoga, navedeni prijedlog podnositelja, HERA nije bila u mogućnosti implementirati i prihvatiti s obzirom na to da nije predmet ove Metodologije te nije u njezinoj nadležnosti.</p> <p>S obzirom na to da je od 1. travnja 2023. na snazi Uredba o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 31/2023) kojom su, među ostalim, propisane posebne mjere za trgovinu plinom, način i uvjeti formiranja cijena plina i koja u svojim odredbama propisuje cijenu nabave plina u skladu s Metodologijom, HERA je u skladu s tim propisala dodatnu odredbu kojom se trošak nabave plina za razdoblje za koje je Vlada Republike Hrvatske donijela posebne propise. S obzirom na to da se trošak nabave plina u novo donesenoj</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
			Uredbi veže na Metodologiju, HERA će trošak nabave plina za regulacijsko razdoblje 2023./2024. odrediti u skladu s formulom iz Izmjena i dopuna Metodologije, kao i s odlukom o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, a koju će donijeti u skladu s propisanim zakonskim rokovima.
Članak 6.	GEOPLIN d.o.o. i Anonimno	<p>Člankom 6. Prijedloga izmjena i dopuna Metodologije predviđeno je da predmetne Izmjene i dopune Metodologije stupaju na snagu prvi dan od dana objave u Narodnim novinama.</p> <p>Ističemo da stupanje Metodologije na snagu prvi dan od dana objave u Narodnim novinama nije u skladu s primjenjivom zakonskom regulativom, a sve kako slijedi.</p> <p>Prije svega, odredbom članka 94. stavka 6. Zakona o tržištu plina propisano je:</p> <p><i>„Agencija je dužna metodologije iz stavaka 1. do 3. ovoga članka objaviti u »Narodnim novinama« i na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije početka njihove primjene od strane operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP, opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača.“</i></p> <p>Dakle, Zakonom o tržištu plina izrijeком je propisano da se Metodologija može početi primjenjivati tek po proteku najmanje 15 dana od dana njene objave u Narodnim novinama. U skladu s time, odredba predloženog članka 6. izravno je protivna Zakonu o tržištu plina te je kao takva nezakonita.</p> <p>Također, odredbom članka 37. Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine br. 66/2019) propisano je da se provedbeni propisi objavljuju u Narodnim novinama te stupaju na snagu osmoga dana od dana objave, a iznimno, zbog osobito opravdanih razloga, provedbenim propisom može biti utvrđen drukčiji rok njegova stupanja na snagu, a najranije prvoga dana od dana objave.</p> <p>U vezi navedene mogućnosti skraćivanja roka stupanja na snagu na 1 dan očitovao se Ustavni sud Republike Hrvatske koji u svojoj Odluci od 23. siječnja 2013. godine, posl. Br. U-I/3845/2006 navodi:</p> <p><i>„U postupku izvršenja ove odluke zakonodavac je također dužan urediti obvezu zakonom ovlaštenih donositelja drugih propisa, određenih u članku 18. ZoSDU/11, da na jasan i dostupan način obrazlože „osobito važne razloge“ zbog kojih je potrebno da određeni pravilnik, naredba ili naputak iznimno stupi na snagu prvi dan od dana objave u „Narodnim novinama“. Ta je obveza inherentna ovlastima donositelja drugih propisa da po vlastitoj ocjeni određuju kraće vakacijsko razdoblje od onog propisanog zakonom. <u>Nepostojanje bilo kakvog dokumenta ili akta koji bi sadržavao obrazloženje „osobito važnih razloga“ za korištenje tom iznimnom zakonskom mogućnošću po prirodi bi stvari moralo biti ocijenjeno kao arbitrarno postupanje donositelja drugih propisa.“</u></i></p>	<p>Prihvaćeno:</p> <p>Uzimajući u obzir zaprimljenu primjedbu, Izmjenama i dopunama Metodologije propisuje se stupanje na snagu 21. travnja 2023., dok je datum objave u „Narodnim novinama“ 5. travnja 2023., čime je vakacijski period u skladu s člankom 94. stavkom 5. Zakona o tržištu plina.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Obrazloženje
		<p>Slijedom navedenog, nedvojbeno je da odluka Agencije u pogledu vakacijskog roka od jednog dana, kako je to predviđeno spornim člankom 6. Izmjena i dopuna Metodologije, mora biti potkrepljena obrazloženjem osobito važnih razloga za takvo postupanje, a sve sukladno citiranoj Odluci Ustavnog suda RH.</p> <p>Međutim, ističemo kako ni popratni dokument uz Prijedlog izmjena i dopuna Metodologije niti obavijest Agencije objavljena na internetskoj stranici ne sadrži nikakvo obrazloženje osobito važnih razloga za skraćeni <i>vacatio legis</i> te je iz svega navedenog očito da je Agencija sasvim arbitrarno odlučila skratiti <i>vacatio legis</i> ne mareći za svoju zakonsku obvezu da takvu odluku suvislo i relevantno obrazloži, što niti ne čudi jer očito ne postoji niti jedan osobito važan razlog za ovakvo skraćivanje.</p> <p>Ujedno, uzimajući u obzir nezakonito skraćeni rok stupanja na snagu izmjena Metodologije, opreza radi ukazuje se i na činjenicu da je odredbom članka 94. stavka 7. Zakona o tržištu plina, nakon donošenja Odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, Agencija je dužna istu objaviti u Narodnim novinama najmanje 10 dana prije početka njene primjene od strane opskrbljivača.</p>	<p>Obrazloženo:</p> <p>HERA će novu odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za regulacijsku godinu 2023./2024. donijeti u skladu sa propisanim zakonskim rokovima.</p>